

Přílohy

Příloha 1 Oslovující e-mail

Ahoj (jméno),

/jak už jsme se bavily/, obracím se na Tebe s informacemi ohledně Tvé účasti ve výzkumu /prosbou o účast v kvalitativním výzkumu/, který je základem mojí diplomové práce.

Tématem této práce je menstruace v našem evangelickém prostředí. Ráda bych si poslechla Tvoje vyprávění o první menstruaci. Zajímá mě budou Tvoje vzpomínky na první menstruaci, jak jsi všechny ty změny, které menstruace přinesla, vnímala Ty a Tvoje okolí a taky se budu ptát na prostředí, které Tě tehdy obklopovalo. Mám na mysli rodinu, školu a evangelické prostředí.

Nebudu Tvoje vyprávění nějak posuzovat, chci jen zjistit, jaká je Tvoje zkušenost, vnímání a prožívání období, ve kterém jsi poprvé začala menstruuovat.

Rozhovor budu nahrávat na diktafon a později ho budu přepisovat a následně analyzovat. Účast v tomto výzkumu je anonymní. /Pokud bys byla ochotná účastnit se tohoto výzkumu, budu velmi ráda a záhy bych Ti poslala informovaný souhlas, ve kterém najdeš podrobné informace ohledně podmínek, průběhu a cíle rozhovoru. A taky právo na to neodpovídat na konkrétní otázky, nebo odmítnout celý rozhovor. Tvé účasti ve výzkumu/ Více informací je v informovaném souhlasu, který příkládám.

Pokud máš jakékoliv dotazy, určitě mi napiš na tento mail, do zpráv na facebooku, nebo volej. Moje tel. číslo je 739 059 318.

Díky za Tvůj čas, měj se moc hezky, ahoj Anna Zikmund (Trusinová).

Příloha 2 Poučený souhlas

INFORMOVANÝ SOUHLAS S VYUŽITÍM VÝZKUMNÉHO ROZHOVORU

zaznamenaného pro účely výzkumného projektu diplomové práce

MENSTRUACE V ČESKÉM EVANGELICKÉM PROSTŘEDÍ

Výzkum probíhá pro účely zpracování diplomové práce vedené na Evangelické teologické fakultě Karlovy Univerzity. Diplomová práce je psána na oboru Diakonika Bc. Annou Zikmund. Vedoucí diplomové práce je PhDr. Bohumila Baštecká, Ph.D.

Tento informovaný souhlas se skládá z Informační části, kde je popis výzkumného záměru a podmínky účasti a Souhlasného prohlášení. Což je místo pro udělení informovaného souhlasu v případě účasti.

1. Informační list

Zaměření a účel výzkumu: Výzkum se zaměřuje na téma menstruace v českém evangelickém prostředí. Cílem tohoto výzkumu je zjistit, jak vnímají evangelické mladé ženy svou první menstruaci a jaká vodítka pro žití této ženské zkušenosti poskytuje evangelické prostředí.

Způsob provedení výzkumu: Výzkum budu provádět pomocí polo-strukturovaného rozhovoru. Během tohoto rozhovoru mě budou zajímat Tvoje vzpomínky na první menstruaci, změny, které se během tohoto období děly a tvoje interakce s prostředím, které Tě tehdy obklopovalo. Rozhovoru bude předcházet krátký dotazník, v němž zjišťuji základní údaje.

Důvod výběru účastníka výzkumu: Zajímá mě vyprávění mladých evangelických žen, které jsou dcerami farářů a jsou podobně staré jako já (cca 25 – 32let).

Dobrovolná účast a možnost ukončení účasti: Účast ve výzkumu je dobrovolná. Pokud se rozhodneš, že se ho nechceš účastnit, budu to respektovat a nebudu na Tebe nijak naléhat. Pokud se rozhodneš výzkumu účastnit, pak je důležité, abys věděla, že Tvým právem je neodpovědět na jakoukoliv otázku, nebo rozhovor kdykoliv ukončit. Z výzkumu můžeš odstoupit i po ukončení rozhovoru, pokud se rozmyslíš a nebudeš chtít, aby jeho výsledky byly zveřejněny. Je v pořádku jakékoliv Tvé rozhodnutí, aniž by Tě nějak ohrozilo. Ve chvíli, kdy se rozhodneš z výzkumu odstoupit, smažu všechny materiály, které se vztahovaly k Tvé osobě.

Způsob provedení rozhovorů: Pro samotný rozhovor zvolíme takové prostředí, abychom se obě cítily příjemně a bezpečně a rozhovor nebyl ničím rušený. Může

proběhnout u mě doma, nebo u Tebe. Můžeme se potkat i v nějakém veřejném prostoru (např. kavárna, apod.) Jde o to, aby nám prostředí nezablokovalo téma samotného rozhovoru.

Délka výzkumu: Výzkum chci provést během měsíce dubna a května 2016.

Diskrétnost výzkumu a publikování výsledků: Tvá účast ve výzkumu bude anonymní. Když se rozhodneš, že se chceš výzkumu účastnit, poprosím Tě, aby sis vybrala pseudonym, pod kterým budeš v mém výzkumu vystupovat. Další fází bude nahrávka samotného rozhovoru a jeho doslovný přepis. V tomto přepisu už budeš vystupovat anonymně, pod vybraným pseudonymem. S přepisem rozhovoru bude dále pracovat tak, že budu hledat významové kategorie a vzorce významů. Tyto přepisy rozhovorů a jejich zpracování budou v příloze diplomové práce – v její tištěné verzi, která bude mít dva výtisky. Jeden tento výtisk bude uložen v knihovně Evangelické teologické fakulty a druhý výtisk bude uložen v centrálním archívu UK. Diplomová práce bude mít ještě elektronickou verzi. Tato verze bude přístupná v Repozitáři závěrečných prací UK (elektronická databáze přístupná veřejnosti). Přílohy (s přepisem rozhovorů a hledáním významových kategorií) už v internetové podobě diplomové práce nebudou přístupné, pokud si nebudeš přát opak.

Důležité je, abys věděla, že v kterékoli fázi zpracování dat a předkládání výsledků máš možnost mě požádat o nahlédnutí či autorizaci. Výslednou podobu diplomové práce Ti zašlu v elektronické podobě. Nahraný materiál smažu po odevzdání a obhájení diplomové práce.

Pokud máš jakékoliv dotazy/ připomínky, prosím obrať se přímo na mě, nebo na vedoucí mé práce.

Kontakty:

Zpracovatelka diplomní práce: Bc. Anna Zikmund

Telefon: +420 739 059 318

Email: anna.trusinova@seznam.cz

Vedoucí diplomní práce: PhDr. Bohumila Baštecká, Ph.D.

Telefon: +420 221 988 622

Email: bastecka@etf.cuni.cz

Kancelář: č. dv. 219, 2. poschodí, Černá 9, 115 55 Praha 1

Konzultační hodiny: středa 10:15 - 12:00

2. Souhlasné prohlášení (platí pouze s výše uvedeným Informačním listem)

Souhlasím s tím, že poskytnu Anně Zikmund rozhovor pro účely výzkumného projektu, který je popsán výše. Prohlašuji, že jsem si přečetla informační list a dostala jsem prostor na dotazy. Nebyla jsem k rozhovoru donucena a rozhodla jsem se podle své svobodné vůle. Obdržela jsem kopii tohoto souhlasného prohlášení a informačního listu.

Podpis respondentky

.....

Zavazuji se splnit výše uvedené podmínky výzkumného rozhovoru. Prohlašuji, že účastnice rozhovoru si mohla přečíst informační list a já jsem jí dala prostor pro dotazy a ujistila jsem se, že všemu rozumí. Potvrzují, že respondentka nebyla k rozhovoru donucena a že se rozhodla podle své svobodné vůle. Kopie tohoto souhlasného prohlášení a informačního listu účastnice rozhovoru obdržela.

Podpis výzkumnice

.....

V....., dne.....

Příloha 3 Úvodní dotazník

ÚVODNÍ DOTAZNÍK:

Věk nyní:

Stav:

Věk první menstruace:

Sourozenci (ve věku první menstruace vyprávějící):

Společenská vrstva rodiny (ve věku první menstruace vyprávějící):

Prostředí (ve věku první menstruace vyprávějící):

Město / Vesnice / jiné

Církevní / alternativní / běžná škola / jiné

Stěhovali jste se v té době / kolem tohoto období?

Tři první nápady, když se řekne slovo „menstruace“:

Příloha 4 Otázky pro rozhovor

ÚVODNÍ OTEVÍRACÍ OTÁZKA:

Napadly tě tyhle tři věci, jak jim rozumíš? Můžeš mi je nějak vysvětlit, nebo přiblížit?

Vzpomeneš si na svou první menstruaci? Jak, kde a kdy jsi začala menstruovat? Co tě napadlo, když jsi zjistila, že menstruuješ? Komu jsi to řekla jako prvnímu? Jak dál probíhal ten den?

Byla jsi nějak připravovaná na to, že budeš menstruovat? (Jak? Mluvila jsi s někým o tom? S kým?)

A jak jsi to vnímala, že už menstruuješ? Co sis kolem toho myslela?

Jakou jsi vlastně měla menstruaci?

Co jsi dělala, když jsi menstruovala? Co dělalo tvoje okolí, když jsi menstruovala?

Dělo se /Bylo to pro tebe a pro tvé okolí něco jinak než jindy?

Změnila ses ty sama v té době? (A změnilo se nějak tvoje tělo?)

Při slově „menstruace“ tě napadalo TOHLE A TOHLE. Co to pro tebe vlastně znamená?

Věděla jsi od počátku, že když menstruuješ, že to znamená, že můžeš otěhotnět? (A věděla jsi, jak to souvisí s ovulací? A jak s tím souvisejí muži?)

V jakých prostředích ses pohybovala v době, kdy jsi začala menstruovat?

Co pro tebe znamenala základní škola? Co znamenala v souvislosti s menstruací?

Byla jsi dcerou faráře. Co to pro tebe znamenalo? Co to znamenalo v souvislosti s menstruací?

Pohybovala ses v prostředí evangelické mládeže? Co to pro tebe znamenalo? Co to znamenalo v souvislosti s menstruací? - Měla jsi kamarádky z evangelického prostředí? Co to znamenalo v souvislosti s menstruací?

Změnila se nějak tato prostředí – např. v souvislosti se stěhováním? Co to pro tebe znamenalo? Co to znamenalo v souvislosti s menstruací?

Co jsi kdy a od koho slyšela v souvislosti s menstruací a jak to na tebe působilo? (TADY JSME ŘÍKALY, ŽE JE TO HODNĚ ŠIROKÉ. ALE TA OTÁZKA MI PŘIPADÁ MOC DOBRÁ. – TAKŽE – KDYBY VYPRÁVĚJÍCÍ ZAREAGOVALA „TOHO JE“ – VY MŮŽETE ŘÍCT „TAK MI ŘEKNI ASPOŇ NĚCO – TŘEBA CO TĚ NAPADNE JAKO PRVNÍ.“)

Jak se menstruaci říkalo u vás doma a jak jste o ní mluvily s kamarádkami? Bavila ses o menstruaci někdy i s kluky?

Pamatuješ si, jak se o menstruaci bavili či vyjadřovali lidé z evangelické církve (včetně autorit)?

Máš dojem, že se evangelická církev nějak – písemně nebo mluveným slovem – vyjadřuje k menstruaci? A měla by se vyjadřovat? - A co Bible na toto téma?

Můžu se tě zeptat, proč jsi souhlasila s rozhovorem?

A hodnotíš svoji první menstruaci takhle zpětně spíše negativně nebo pozitivně?

A kdybych něčemu nerozuměla, může se na tebe ještě obrátit a doptat se?

Příloha 5 Rozhovor 1 (R1)

1. R: takže každý moje zakotání tam pak bude přepsaný, jo?
2. A: jo bude */smích/*, ale když budeš chtít, tak ti to pošlu. To máš tady všechno napsaný
3. */smích/*
4. R: já vim, já sem to četla */smích/*
5. A: hele a ten informovaný souhlas, je ti všechno jasný z toho? Prostě kdykoliv
6. budeš chtít
7. R: tak do toho můžu nahlídnout
8. A: tak ti to pošlu a nahlídneš do toho a de vo to, že to prostě, tady to, co tady
9. teďka spolu projedem, tak budu doslova přepisovat, přesně se všema
10. zakotáníma, ale ten doslovnej přepis toho rozhovoru bude jenom v tý příloze, ale
11. jenom v tý tištěný
12. R: jo, jo, jo
13. A: a čte si to vedoucí a oponent, áá
14. R: a vlastně není to pak dohledatelný na webu
15. A: není, to tam nedám.
16. R: takže jenom když někdo jde do knihovny a pučí si tam tu tvoji práci
17. A: jo, jo, ale spíš si to lidi stahují z toho repozitáře. a ani vedoucí neví, kdo ty
18. seš.
19. R: a tady mám psát věk? */Míša začíná vyplňovat dotazník/*
20. A: jo, no. ...To si takhle pamatuješ?
21. R: já sem se musela o tom bavit s mámou, protože já sem ti právě říkala, že sem
22. okolo toho úplně mimo */smích/* takže sem byla minulej týden ve městě B a právě sem
23. říkala mámě: "mami řekni mi, co si pamatuješ o mejch krámech" */smích/* máma se
24. smála.
25. */Míša vyplňuje dotazník/*
26. R: prostředí?
27. A: no, to je prostředí, kde si vyrůstala a to další je škola, jaká škola to byla.
28. R: */smích/* stěhovali
29. A: stěhovali?

30. R: jo no, akorát sme se stěhovali.
31. A: to je vtipný, já sem se taky akorát stěhovala
32. R: hm, ale je to v něčem fakt blbý, ale v něčem je to fakt super, že sem fakt jako
33. ráda, že sem neseseděla celej život na zadku. Ale jako je pravda, nechci, aby to
34. znělo nějak ukřivděně, ale já sem to v naší rodině vyžrala nejvíc, protože sem
35. byla v tom věku, kdy sem přecházela na gympl do třídy, která už byla zajatá, a
36. bylo to fakt na nic. Já sem nestíhala vůbec.
37. A: já sem přecházela do devítky /smích/
38. R: to muselo být taky na nic. To musí být peklo, když jako nezapadneš, což
39. většinou nezapadneš.
40. R hele a mám napsat stěhování odkud kam?
41. A: jo, napiš z města do města, nebo do většího města.
42. R: tyjo, tři první věci...
43. A: ... ale fakt první tři věci co tě napadnou
44. R: tak z toho asi nebudeš moc nadšená /smích/, to sou samý negativní věci /smích/
45. A: ale já to nehodnotím, Míšo
46. R dobře
47. A: hele, a tak co tě napadlo? Můžeš mě to říct?
48. R: jo, bolest, krev a nepohodlí /smích/
49. A: a proč tě to napadlo?
50. R: no tak bolest je ten první den dost šílená, krev je podle mě docela výmluvná,
51. sama za sebe. A nepohodlí, jakoby celkově řešení. Jestli máš tampóny, jestli si je
52. už máš vyměnit, jestli nevím, není něco vidět, nebo tak. A nemůžeš spát se svým
53. partnerem a je to prostě celkově hrozně. Bolej mě nohy, záda. Jsem unavená.
54. Prostě celkově je to pro mě strašně nekomfortní situace.
55. A: menstruuješ teďka?
56. R: /smích/ ne, jakože že jsem se tak rozvášnila?
57. A: nee, to ne, jenom sem si říkala, že tak je to fajn vědět, v jaký fázi toho cyklu
58. seš.
59. R: mám těsně po

60. A: tak to jsme synchronizovaný. Hele a můžeš mě teda povědět o svojí první
61. menstruaci? Jako jak, kde a kdy si začala menstruovat?
62. R: Noo, začla jsem menstruovat v 16, ale bylo to po sadě asi tří vyvolávacích
63. očkovaní, protože to nepřišlo do 16. A to už jsme s
64. mámou obě zbystřily. A tak jsme to řešily u gynekoložky, a ta prostě nasadila
65. náskou léčbu, hormonální. A potom v tý době, kdy ona řekla, že to přijde, tak to
66. přišlo, takže sme to očekávaly. Nevybavuju si úplně, kde přesně jsem byla, ve
67. chvíli kdy to přišlo, ale nemám z toho /smích/ žádný trauma, tak si myslím, že jsem
68. byla doma, že jako sme to nějak podchytily. Nebo sem možná cejtila, že je mi
69. blbě, tak jsem to jakoby... Už jsem věděla, bylo mi 16. Nebyla jsem jako že „co to
70. přišlo?“. Takže v šestnácti, a?
71. A: No a co tě napadlo, když si teda zjistila, že jako menstruuješ?
72. R: no, tak asi to byla hrozná úleva, protože sem si připadala, jakože už jsem fakt poslední ze
73. třídy, jsem divná, a tak samozřejmě s tím se pojí takový to „budu moct mít děti?“ A takový ty,
74. jako fakt strach! A hlavně, hrozně se člověk odliší vod těch ostatních, kdy všichni to už maj,
75. nevím od 11 klidně? A ty ještě pět let potom nic, tak to je potom fakt stres. Strašný srovnávání
76. tam probíhá, si myslím. Mezi těma spolužačkama, nebo, fakt si připadáš divná.
77. A: a komu si to řekla jako prvnímu?
78. R: asi mámě, ta myslím, že byla, taky se jí hodně ulevilo, že už to přišlo. i když jako samozřejmě
79. uměle. Ale, pro to tělo je to důležitý, i když je to umělý. Aspoň něco, žejo.
80. A: a ten den konkrétní si nepamatuješ? Jako třeba harmonogram, co si měla, dělala, jako? To
81. ne?
82. R: absolutně, /nesouhlasné zamručení/.
83. A: Takže nevíš, a tím, že si na to byla, že to bylo po těch vyvolávacích injekcích, tak si na to byla
84. připravená?

85. R: Jo
86. A: a kdo tě na to připravil?
87. R: no máma, a ta gynekoložka, asi. No, my sme to s mámou, myslím, dost intenzivně řešily,
88. protože fakt to bylo takový jako...
89. A: a vod kolika třeba? Nebo kdy proběhl takovej ten první rozhovor, víš, že budeš menstruuovat,
90. co to je.
91. R: no, myslím si, že tak ve čtrnácti třeba. Jakože už se tak čekalo, že ten 14 rok, už většinou
92. všichni to maj a já furt nic, tak jsme se tak začly o tom bavit. Ale, vlastně nevím, proč sme tak
93. pozdě šly k tý gynekoložce? Možná, že sme tam šly jako na přelomu 15, 16 roku /zamyšlení/
94. A: no, možná že to stěhování taky, ne? Že máma prostě měla úplně jiný...
95. R: možná měla jiný myšlenky, myslím, že jsem to řešila až ve městě B, kam sme se přestěhovali
96. v létě, roku 2006. Prostě těsně před šestnácti.
97. A: A v těch 14, to ti jako máma o tom poprvé pověděla? Nebo to věděla už jako, užs to měla v
98. povědomí..?
99. R: ne to ne! /smích/ už sem to měla dávno v povědomí. To se řešilo ve škole, my sme měli různý,
100. žejo, besedy a rozdávaly nám nějaký vložky a takový věci. Bylo to vlastně hrozně nepříjemný.
101. Teď tam vyplyne najevo, kdo už to měl, se tam musej ty lidi přihlásit, teď zase kdo to.. No,
102. jakože fakt zvláštní, myslím, že by se to tak nemělo dělat. Takže já sem věděla, vo co de.
103. Samozřejmě sme se o tom bavily se spolužačkama. A ani nevím, jestli sem jim přiznala, že
104. sem to ještě nedostala, jestli sem se za to fakt tak nestyděla, žee.. Že sem to neřekla, to už
105. nevím. Ale jako s mámou sme to pak řešily, nevím, když mi třeba bylo blbě, tak máma řekla:
106. "no, možná to dostaneš, " no a jako bylo to takový, no? A já sem si říkala „fakt? No možná že
107. už jo“. A úplně sem se tam do toho navnadila a nic. Prostě normální bolení břicha /smích/ takže
108. jako.../povzdech/ tak sme to už začly nějak řešit intenzivnějc, no

109. A: A jaks to vnímala, když to dostala, jakoby tvůj vnitřní
110. pocit? To byla ta úleva?
111. R: si jo, že sem se konečně zařadila mezi ty normální holky.
Že už si to můžu vodškrtnout, že
112. tohleto jakžtakž funguje, no ono to nefungovalo, žejo... ale
jako...
113. A: a rozběhlo se ti to pak, nějak normálně?
114. R: no já sem pak dostala vlastně antikoncepci, záhy. Tu
sem brala sedm let, takže,
115. já sem sedm let nevěděla, jestli to funguje, nebo ne.
116. A: Aha
117. R: a potom vlastně, po těch sedmi letech sem to vysadila a
teď to nepřišlo hned.
118. Samozřejmě. Takže si myslím, že sem šla ještě jednou na
nějakou vyvolávací injekci a pak se
119. to rozběhlo. Tu teďka už neberu, nevím. Dva roky? Neberu,
a mám to nepravidelně, ale mám.
120. Takže, ale až ve 22 letech sem fakt zjistila, co to je
přirozená menstruace. To je fakt strašně
121. pozdě. No
122. A: takže tys to měla vyvolaný hormonálně, pak si třeba
projela jeden cyklus, na základě tý
123. hormonální vlny a..
124. R: a tam ti řekne žejo, že se nasazuje k poslednímu dni
menstruace
125. A: hnedka antikoncepce? Takže to bylo fakt hnedka
hormonálně regulovaný?
126. R: Myslím si že jo, a je hustý, že si to tak doktorka lajzla, že
jakoby to nemuselo vyjít...
127. A: no, ale my sme byla ta generace, kdy se všechno řešilo
všechno antikoncepcí.
128. R: no jasný, to je nejbezpečnější, žejo. Ráno si lupneš lék
a je to, žádný strachy. Pak když se
129. zjistilo, že mám diagnózu xy a nesmím brát antikoncepci,
tak jako... /*vynechaná část ohledně*
130. *zdravotního stavu Míši*/
131. Jako mohla sem mít klidně nějakou mrtvici, nebo, to je
strašně častý, no. Kór když eště kouříš,
132. do toho sem třeba tak 5 let kouřila, takže fakt jako /*smích*/
díkybohu, že sem tady.
133. A: to je masakr... Tak já přejdu k druhému okruhu otázek,
můžu?

134. R: jasný
135. A: hele, tak druhej blok se týká jakoby vztahu k sobě, druhým a tvoje okolí v období tý
136. menstruace. Takže, jaká byla tvoje menstruace?
137. R: no, když už to přišlo, tak byla umělá. Já sem jakoby neznala, to jak to je normálně. Takže já
138. jsem věděla přesně na den, kdy to přijde, skoro i na hodinu, prostě trochu mě bylo blbě. Když
139. to teďka srovnám s tím, jak to je, když mám menstruaci přirozeně, tak to byla pohoda. Jakoby
140. ten první den je fakt nářez, docela. Když si nevezmu nákej ibalgin, tak to jako nedám.
141. A: jo?
142. R: Nooo, je mi fakt hodně blbě. Takže to nebylo nic hroznýho. Věděla sem přesně, byla sem v
143. klidu a to. Pohodlný, jo jasně, musela sem si vzít prášky, ale tak jako, to si zvykneš, za těch
144. sedm let /smích/
145. A: jasný, no. Takže když si menstruovala, tak si nic nedělala, nebo jako, ta menstruace sama o
146. sobě přináší nějaký změny, tak jaký to byly?
147. M no, ale mám dojem, že jak je to umělý, že sem nic moc nepociťovala. Nebo, jako změny
148. nálad? Nálady možná trochu..?
149. A: Ale i jako změny, jako dejme tomu, že ses najednou začla zamykat v koupelně, nebo něco
150. takovýho, jako návyky spojený s menstruací.
151. R: Jo takhle. Jako návyky spojený s menstruací, jako tak ty vložky, tampóny, tohleto měnění,
152. nebo i řešení toho, co mi líp vyhovuje. Ale jakože návyky v denním režimu, nějak nový? To
153. mooc ani ne. Myslím si, že ne. sem to tak ňák brala přirozeně /smích/ i když to moc
154. nebylo.
155. A: no tak jasný, a co okolí, co mladší sourozenci...?
156. R: no tak to sem samozřejmě nechtěla.
157. A:... nebo táta, máma, nebo i spolužačky? jestlis to říkala?
158. R: myslím si, že se to určitě řekla svejm nejbližším kamarádkám, asi sem to neroztrubovala po
159. celý třídě, jakože „slavnostně sem ta poslední, kdo se přidal“. /smích/ Jako rozhodně to věděla

160. máma a hodně sem chtěla, aby to táta třeba nevěděl, nebo brácha, protože ten je mladší,
161. takže to je docela... no ségra ta to asi, */vynechaná pasáž ohledně věku sestry/* ta moc
162. nevěděla vo co de. aa... i když taky už mohla, ale prostě podle mě netušila. Ta byla takový
163. dítě. Takže jako jo, s mámou sme se o tom bavily, ale určitě sme to neřešily doma, jako nějaký
164. téma veřejný, to sem fakt, mě to bylo nepříjemný že by to táta věděl. Myslím si, že to věděl, že
165. mu to máma řekla, i mi to myslím potvrdila, aby byl taky v klidu. Ale jakoby nemluvili sme o tom
166. spolu. Žádný narážky nebo tak, to ne.
167. A: takže, jakoby reakce z okolí nepřišly?
168. R: */nesouhlasné zamručení/* jako pamatuju si, že sem jednou byla nějaká rozhozená, tak sem
169. na tátu zařvala, že sem to dostala a von sklapnul. Jako pochopil a nic, ale prostě, fakt sme se
170. vo tom jako ne-to.
171. A: a jako dělo se pro tebe a tvoje okolí něco jinak než jindy, měla nějaký ohledy? Jako
172. omluvenky, nebo jednala s tebou máma jinak?
173. R: jako omluvenky ve škole na tělák, to si nepamatuju. Jako já sem to neměla tak silný a mě
174. nebylo tak blbě, takže sem žádný omezení, kromě toho, že sem nechodila plavat, to sem si
175. nějak netroufla... asi nebyli, já sem to ani nechtěla roztrubovat, takže jakoby ty ohledy pak ani
176. nemohly bejt.
177. A: Jasný, no. A ty ses vnímala nějak jinak?
178. R: no, možná sem si, asi sem si trošku, asi tam bylo takovýto „konečně sem jako žena, už
179. nějak funguju, tak jak bych měla.“ ale nevím, jestli sem na to myslela každěj měsíc, když sem
180. to dostala. To možná spíš ze začátku, u tý první.
181. A: a jako ta menstruace přichází v době puberty, takže ta změna tebe, jako člověka tam je, je
182. přirozená a reflektuješ to nějak? Ty jestli ses nějak měnila a pak tvoje tělo, jestli ses nějak
183. měnila?
184. R: osobnost, to posoudí spíš okolí, nevím. Já sem měla docela výživnou pubertu, ale že bych

185. uměla říct, jak sem se přesně změnila, to...
186. jako celkově v pubertě sem byla hrozně drzá, hrozně sem dávala najevo svůj názor, urážela
187. sem se, byla sem taková ta, jakoby trošku vyhrocená. /smích/ ale jako, víc si nevybavuju,
188. potřebovala sem ostentativně dávat najevo nějaký věci, s rodičema sme se hádali, byla sem
189. drzá, ale asi to bylo v normě.
190. A to tělo? No, to tělo, ty změny taky začly hrozně pozdě. No, že sem byla taková vyžle, plochá
191. a tak a pak najednou v těch 16 bum! A prostě prsa, boky a všechno, takže sem ztloustla
192. hrozně, a to bylo vlastně nepříjemný, jakoby zpětně když se na to dívám. Že najednou sem se
193. úplně změnila. Já sem vždycky byla takovej hubeňour, malej a pak se to najednou úplně
194. změnilo. Přehouplo.
195. Ale taky sem to řešila, taky sem se srovnávala s ostatníma, že už ty holky třeba, já nevím, o
196. dva roky dřív už vypadaly jako ženy. Kluci to výrazně komentovali ve škole. Rozhodně to bylo
197. velký téma, narážky furt nějaký, takže, možná sem toho byla trošku ušetřená, že.. když bych si z
198. toho měla vzít to dobrý /smích/ Máma mi vždycky říkala, „bud' ráda, že to nemáš“, jako snažila se mě
199. nějak ukonejšit, jako „není ti blbě, nemusíš řešit tohle, nemusíš se bát, kdyby něco, tak prostě“,
200. no.. dá se to brát i tak.
201. A: no, tebe teda, když se řekne menstruace, tak tě napadla krev, bolest a nepohodlí, a to tě
202. napadlo?
203. R: to mě napadlo hned, ale když bych o tom měla přemýšlet jako v širším..?
204. A: co to pro tebe znamená?
205. R: Jako tady ty tři slova co mě napadly?
206. A: no
207. R: no tak je to takový negativum, který je nesený, který jde ruku v ruce s tím, a zároveň je to
208. pro mě i hrozně pozitivní, ta menstruace, protože, kór jak sem s tím měla takovej problém, tak
209. teď sem jakoby šťastná, když to přijde. Že vim, že to tělo funguje, že prostě, cejtím to už tejdén

210. dopředu, že to dostanu. Jakože fakt, mám z toho dobrej pocit... áá, jako ta bolest a tohleto, to
211. se s tím dá jako nějak snýst. Samozřejmě je to taky důkaz toho, že nejsem těhotná, což v týchle
212. době, kdy neplánuju zatím dítě, tak je to taky úleva, částečně. Ale takže je to takový půl na půl.
213. Jako neřekla bych, že je to rozhodně negativní, ale první mě napadly tadyhlety negativa.
214. Jakože se na to netěším, sem ráda, když to přijde, ale netěším se na to, a sem ráda, když to
215. odejde /smích/ ..taková klasika, asi
216. J takže když si začla menstruovat, věděla si, že v tu chvíli když prostě, že jako už můžeš
217. otěhotnět?
218. R: jo, to sem věděla.
219. A: takže si věděla, že prostě jako naproti menstruace je ovulace?
220. R: no to sem úplně nevěděla, jakože, stokrát sme to ve škole probíraly, jako já ani doteď
221. nejsem v tom úplně zběhlá /smích/. Já sem to jakoby nikdy neřešila, mě stačilo, že to vlastně přišlo a
222. tím sem si tak nějak voddychla... ale vlastně nic
223. A: jo, takže si věděla, že ve chvíli, kdy začnu menstruovat, tak moje tělo je připravený na
224. těhotenství a k těhotenství mě přivede soulož s mužem, ale ta ovulace byla trochu mimo
225. R: ale tak v 16 jsem už tušila /smích/ ... jakože já vlastně doteď sem ve spoustě věcech úplně mimo,
226. já to neřeším, možná, kdybych potřebovala otěhotnět, tak bych si to možná nastudovala, ale
227. teď sem ráda, že to funguje a to mi tak stačí, no.
228. A: je to zajímavý, jak ta ovulace je úplně mimo a přitom je součástí toho menstruačního cyklu a
229. většinou je přímo naproti tý menstruaci, plus mínus
230. R: no vidíš, to sem ani nevěděla, že je to naproti, nebo už sem to asi někde slyšela /smích/
231. A: hele a já mám poslední třetí blok a tím že mě zajímá menstruace a její prožívání v
232. evangelickým prostředí, tak jsou ty otázky takový našroubovaný, tak promiň, no
233. R: v pohodě /smích/

234. A: tak v jakým prostředí ses pohybovala, v době kdy si začla menstruovat?
235. R: hmm, tak těch prostředí bylo víc, žejo. tak tím, že se bydlela sem na faře, tak to je takový /smích/
236. tak to je v tomhle věku život ve velkém společenství, takže jako, bylo kolem mě hrozně moc
237. lidí, vždycky. A to mě tak nějak vyhovovalo, nebo beru to tak nějak normálně. Zároveň sem
238. změnila tu školu, přestěhovali sme se, takže všechno bylo nový úplně. Vlastně začla sem
239. chodit se svým prvním klukem, všechno bylo úplně nový, začla sem jezdit do města C,
240. všechno se tak nějak votočilo z toho poklidného života na tom malým městě, vlastně sem
241. prožívala strašně moc změn. Ale myslím si, že zrovna to církevní prostředí bylo... nějakým
242. způsobem sem ho míň prožívala než v tom předchozím městě (město A), protože tam sem
243. vyrůstala a s těma lidma sem měla fakt úzkej vztah. Kdežto tady sme přijeli a už sem byla spíš
244. tak, že sem utíkala do města C, za těma kamarádama a už to nebylo, „jéé, ty vole, tyhle lidi
245. znám z kostela, půjdem k nim na návštěvu“...
246. A: Ale do města C za evangelickejma kamarádama?
247. R: jo, to jo, pohybovala sem se ve škole a mezi evangelíkama. Dvě takový party.
248. A: takže to byla jakoby rodina, škola, sbor, a evangelická mládež v městě C
249. R: jo
250. A: A ty si začla menstruovat až na gymplu? A když se tě zeptám, co pro tebe znamenala
251. základní škola? A co znamenala v souvislosti s menstruací?
252. R: no, tam sem si uvědomila, že sem jakoby dost pozadu /smích/ protože tam začali takový ty
253. besedy, kdy kluky vyhnali za dveře a my sme si tam musely rozdávat balíčky s vložkama a bylo
254. to prostě takový, že se tam všichni styděly a přihlašovaly se tam kdo, co. Takže tam sem to
255. poprvý začla řešit, ale já sem šla na gympl, a tam sme se o tom už nebavili...

256. A: a po tom přestěhování, tam se tu vůbec už neřešilo, žejo?
257. R: ne absolutně, to už všichni jako to. Navíc když se přistěhuješ do nové třídy, tak to jedna z
258. prvních věcí, kterou řekneš: „jo a ještě sem to nedostala. Jmenuju se Míša a ještě sem to
259. nedostala“ */dlouhý smích/*
260. A: */smích/* a bavily ste se s holkama na gymplu o tom?
261. R: já si myslím, že ne, nevybavuju si to
262. A: aaa, seš dcera faráře, co to pro tebe znamená?
263. R: no znamená to pro mě, že to sebou nese takový obrovský společenství, že nejsem sama, je
264. to hrozně takový vlastně příjemný na jednu stranu. i když já ani nevnímám to, že bych měla
265. nedostatek soukromí.. to ne. Nějak asi tohleto to pro mě znamená. Život v obrovském
266. společenství. A hlavně, mám pocit, že všichni tě maj rádi, všichni jakoby nad tebou drže
267. ochrannou ruku, je to prostě takový jako, takový bezpečí, ňáký.
268. A: a v souvislosti s menstruací?
269. R: no tak, to si myslím, že je to úplně jedno, že je táta farář. Že i kdyby dělal cokoliv jinýho, tak
270. bych se s ním o tom nechtěla bavit */smích/* no, nehraje to pro mě roli, že je farář. Myslím si, že je to
271. spíš o tom, jak ten člověk umí komunikovat a jestli je třeba taktní k té dceři, jestli prostě vycejtí,
272. že teď by se to nemělo řešit, a nezávisí to nějak na tom povolání.
273. A: a to jak si říkala, že je to pro tebe o tom obrovským společenství, tak to nějak jako je
274. propojený nějak s tou menstruací, nebo ne?
275. R: pro mě to bylo úplně oddělený.
276. A: ááá, ty ses teda pohybovala v prostředí ev. mládeže? A to prostředí pro tebe znamenalo co?
277. R: no to pro mě bylo úplně jako úžasný, ta parta v městě C, protože tím, jak sem se
278. přestěhovala, nikoho sem tam neznala, tak to bylo hrozně takový příjemný, že tam byli ty lidi na
279. stejný vlně. A nemusela sem jim vysvětlovat, proč sem se narodila do farářský rodiny, jak to, že

280. táta vůbec může mít děti a takový ty. Prostě neřešily se tyhle věci. Takže a já sem jakoby
281. strašně tam (město C) chtěla žít a hrozně sem to prožívala, že musím být v tom městě B. To
282. spíš kolem toho, jak sem vlastně začla chodit, tak sem prostě too, tak sem vlastně tam
283. nechtěla bejt, že sem se těšila na ty víkendy do města C.
284. A: a tím, že tady začla chodit se svým přítelem, tak se ti nějak propojilo tohle prostředí s
285. menstruací? i díky tomu vztahu?
286. R: no, nevím, jestli díky tomu vztahu.. No jako, díky tomu vztahu sem se tak dostala do tý party
287. víc a je pravda, že holky z tý party vo tom třeba mluvily. A jako by, s takovým nadhledem a
288. dělaly si z toho srandu „néé, já mám krámy zrovna“, takže to pro mě bylo, že sem viděla, že to
289. nikdo moc nehrotí, a že se vo tom normálně může mluvit. Ne, že bych z domova nebo z města
290. B věděla, že se o tom nemá mluvit. To ne. Ale nemluvalo se o tom. A tady sem měla pocit, že
291. kdybych chtěla k tomu něco říct, že jako můžu a nikdo se za to nebude smát.
292. A: ááááá, takže jako ty kamarádky z evangelickýho prostředí byly?
293. R: mm
294. A: mohla ses s nima bavit ohledně menstruace?
295. R: jo
296. A: a dělalas to?
297. R: no, myslím si, že jakoby né ňák moc, ale že vobčas jako jo.
298. A: ale tahle cesta byla otevřená?
299. R: jo, to spíš ony už to měly najetý a já sem se mohla jenom přidávat, ty byly dost dopředu
300. oproti mě /smích/ si myslím, no.. já sem byla taková uťáplá, co přijela poprvé na letní pobyt a tam
301. prostě ty holky... to byl úplně jinej svět.
302. A: no a, když si byla v městě A, tak už si byla v kontaktu s tohle mládeží? Kdy přišla tahle
303. změna? Se stěhováním?
304. R: jakoby s tou mládeží sem byla přes jinej pobyt v kontaktu, ale tam nejezdili všichni, ale jako,

305. tam to tak nějak začlo. Prostě ten přelom, když sme se stěhovali, ty prázdniny jak sme se
306. stěhovali, tak to nějak všechno začlo, a najednou to bylo všechno takový nový a rozbouřený. A
307. tak. Takže to bylo okolo toho stěhování.
308. A: jo, takže okolo toho stěhování a tyhle změny v souvislosti s menstruací?
309. R: no já nevím, jestli to nějak ovlivnilo, já má dojem že se to prostě jenom sešlo, že to nebylo
310. řízený. Že to byla shoda náhod.
311. A: a co to znamenalo v souvislosti s menstruací?
312. R: no, já nevím... ty prostředí jaký sem střídala, tak sem věděla, že se o tom můžu vyjadřovat
313. různě. Nebo, mohla sem jakoby všude stejně. Jako, když sem byla v tý evangelický partě, tak
314. sem se mohla víc sdílet, jako „zrovna sem to dostala“ ale třeba, nevím, doma sem to jen tak
315. nenadhodila, nebo nedej bože ve sboru nebo na mládeži, že bych tímhle tím přispěla do
316. diskuze, to fakt ne.
317. A: a na tom gymplu?
318. R: jo, na tom gymplu to už bylo braný, jakože normální, a jakože „haha, dostala
319. sem to, dobrý, nejsem těhotná“. Takový, jako spíš na pohodu, jakože nebylo rozhodně tabu.
320. Spíš úplně běžná součást života, akorát já sem do toho naskočila spíš pozdě, že ty holky už to
321. braly jako NORMÁLNÍ. A já sem se do toho pak zařadila. Bylo to normální
322. A: když se zamyslíš, co si kdy a od koho slyšela o menstruaci?
323. R: no, jakoby nevím větu, ale hrozně se mě jako dotýká, když nějaký chlap řekne „no jo, vona
324. má krámy, zase s ní nic nebude, bude nepříjemná“. Jakoby, ne že by mi to říkal někdo hodně
325. blízký, ale slýchávám to ve společnosti, je to prostě takový kliše, prostě. No, je někdo
326. naštvanej, no, tak má krámy.
327. A: a okolo tvój první menstruace zazněla nějaká věta?
328. R: jako konkrétní větu si nevybavím, ale vím, že tam byl nějaký komentář, kterej v sobě měl

329. úlevnou poznámku, nebo něco takovýho. Jako jo, mámě se očividně ulevilo, že měla radost.
330. Ale negativní, to ne. Ani konkrétní větu ti neřeknu. To nevím.
331. A: no a jak jste říkali menstruaci u vás doma?
332. R: máma tomu říká měsíčky a mě to vadilo, nevím, mě to prostě přišlo nechutný, takže já sem
333. si zvolila slovo krámy, který je zas takový trošku vulgární, ale já nevím no, mě zas přijde, že mi
334. to nejvíc sedí do pusy, nebo takový „to“, dostala jsem TO, takže to.
335. A: a bavila ses o menstruaci někdy s klukama?
336. R: no se svejma klukama, se kterýma sem chodila. Já myslím, že je to docela zajímavá, jakože,
337. očividně o tom zas tolik nevědí ze začátku. Takže je to takový téma, který po čase se dá třeba
338. otevřít. A třeba se spolužákama? Na začátku určitě ne, ale pak, jak už se to bere hrozně
339. normálně. Třeba na tom gymplu, tak si myslím, že jako, no.. asi bych to nevytáhla, ale
340. kdybysme se o tom bavili, tak bych uměla k tomu něco říct, že by mi to nevadilo.
341. A: a s téma tvejma přitele ste se o tom bavili jak?
342. R: no v souvislosti s těhotenstvím, a jakoby pak, že je mi blbě a co teda. A v tom druhým
343. vztahu sme to řešili tak blbě, hned na začátku, protože sem vysadila antikoncepci a tak...
344. A: a vybavuješ si, jak se bavili o menstruaci lidi z evangelického prostředí? Včetně jako autorit?
345. Jako i od faráře?
346. R: myslím si, že ani ne. Mám dojem, že se tomu spíš vyhejbal. Nebo že to nebylo rozhodně
347. téma číslo jedna, nikdy sem to od nikoho neslyšela. Jako spíš mi přišlo, že se o tom tak taktně
348. mlčelo, nebo já nevím prostě, jako nerozebíralo se to.
349. A: máš dojem, že se ČCE nějak vyjadřuje vůbec k menstruaci?
350. R: ...nepostřehla jsem to
351. A: a myslíš, že by měla?
352. R: nevím /smích/, jestli by se měli faráři ve svejch kázání o tom měli zmiňovat. To ...to, ani nějak

353. nepotřebuju nebo neočekávám. Myslím si, že se jich to ani moc netýká. A to, ale je možný, že
354. třeba nějaký mládeže? Nevím, je asi něco jinýho, když je farářka nebo farář. Že třeba... nevím,
355. může být někdo, kdo chodí do mládeže a třeba to doma s rodičema neřeší, takže by mohla být
356. třeba otevřená, aby ty holky z tý mládeže věděly, že se za tou farářkou můžou přijít poradit, co
357. si myslím jakoby, že by je žádná neodmítla, ale jakoby kdyby o tom věděly, kdyby jim to nějak
358. řekla, ne před těma klukama, tak by to mohlo být fajn. Ale že by se o tom mělo nějak veřejně
359. promlouvat? To si nemyslím. Neodsuzuju to, ale rozhodně to nijak neočekávám a nijak to
360. nepotřebuju, ale bylo by to určitě zajímavý, co by o tom řekli, ale jestli by to k něčemu bylo,
361. nevím. Nevím */smích/*
362. A: a vybavuješ si nějak, co Bible říká na tohleto téma?
363. R: teď si udělám trapas */dlouhý smích/*
364. A: neuděláš, já jsem to taky nevěděla, dokud jsem to nezačala studovat, to není
365. zkoušející otázka...
366. R: já si myslím, že se tam píše, že ty ženy jsou v nějakým období nečistý, že pak chodily do těch
367. koupelí mikve? Nebo do těch lázní? Nebo možná třeba opouštěly na nějakou dobu prostě nějakou
368. skupinu lidí? Ale nevím, jestli to nemám pomotaný. Jako myslím si, že se tam někdo mluví o tý
369. čistotě a nečistotě, jinak nevím...
370. A: a ještě mi řekni, proč si s tím souhlasila, s takovýmhle rozhovorem?
371. R: no tak' s mě vo to poprosila, tak jakoby mě přijde automatický, že jakoby pomůžu
372. kamarádce nebo takhle, a zároveň, docela mě zajímalo, na co se budeš ptát */smích/*, takže sem z
373. toho měla trochu nervy, protože sem měla dojem, že ti nebudu mít co říct a pak sem zjistila, že
374. vlastně něco o tom přece jenom vim. */smích/* Spíš, jako sem se díky tomu, spíš sme se o tom bavily
375. s mámou, tak sme si tak zavzpomínaly */smích/* spíš se mi tak jako - ulevilo, že už to nemusím tak
376. řešit, jak sem to musela řešit na začátku..

377. A: a takhle zpětně hodnotíš svoji menstruaci, jako celistvě?
378. R: no, tak ze začátku to bylo hodně negativní, teďka?
Teďka sem fakt hodně spokojená a jako
379. doufám, že všechno funguje tak, jak má a to.. možná že, že
kdyby to ze začátku celou dobu
380. fungovalo, tak že by člověk necejtil takovej vděk, za to, že
to fakt funguje.. ale ze začátku to
381. pozitivní určitě nebylo, jako... neumím to shrnout jako
jenom jedním slovem, to ne...
382. A: a chceš mi ještě něco povědět? Máš pocit, že sem něco
opomenula? Což je dost možný /smích/
383. R: asi ne.. jako k tý první menstruaci, já toho fakt víc nevím
/smích/ sem ráda, že sem tohle ze sebe
384. dostala /smích/ ... nevím, jako je zajímavý, že to ve mě nic
moc nezanechalo, že sem to tak ňák
385. úplně vypustila, i když to bylo pro mě tak stresující. Možná,
že kdybych to doteď řešila, tak
386. bych byla už jako vytěkaná jako. Ale.. Jako, ňák sem to
úplně zapoměla. Už je to taky dost
387. dávno... Takže, ..no devět let... /pauza/. Já sem si, podle
mě, ani tolik neuvědomovala, že to
388. je umělý, já se prostě byla ráda, že to přišlo. Já sem neměla
vůbec náhled, na to. Jakože teďka
389. bych si říkala, „no jo, tak mám to, ale jako s práškama..“,
jenže když to braly všichni, tak sem si
390. myslela, že to je normální, žejo..
391. /pauza/
392. teď sem si na něco vzpomněla! /smích/ Já sem to jednou
dostala, když sme byli na ňáký evangelický
393. akci a tam sem poprvý v životě musela použít tampón,
protože to byla voda a to bylo pro mě
394. hrozný, to bylo hrozný, protože tam mě ňáký cizí holky
vysvětlovaly, jak se to používá a já sem
395. musela jít na kadibudku, kde ve tmě sem si musela dát ten
tampón, a právě že! Sem pak asi
396. prožila ňákej ten, ee nevím, jestli to byl ten syndrom
toxickýho šoku, ale najednou, v jednu
397. chvíli se mi chtělo omdlít a bylo mi fakt blbě, musela sem to
ze sebe dostat ven.., no vidíš, to
398. už sem zapomněla úplně /smích/ takovej stresující
okamžik. A pamatuju si, že to bylo na ňáký

399. evangelický akci, že to byla voda..., ňák vim, že to ani
nebylo, že by mi máma ňák pomohla,
400. což ve finále bych taky asi nechtěla, protože je mi to
nepříjemný, jako chtěla sem to ňák si to
401. prožít ňák sama, ale jako ve stresu „už odplouváme, běž
tady na kadibudku a zaveď si poprvé
402. tampón“, tak to je příšerný... doufám, že toho budou moje
dcery ušetřeny /smích/
403. A: to už bude tvoje práce /smích/ a můžu se, když tak ozvat,
když bych něco ještě, něco mi nebylo
404. jasný?
405. R: jo, určitě. A já ti tady napíšu, co nechci, aby tam bylo...
406. A: jo, to napiš a napiš mi sem i tu svojí přezdívku. A chceš
to poslat, ten přepis?
407. R: no, tak jo
408. A: Jo, tak já ti to pošlu, ať si to projdeš. Protože ty sama
nejvíc víš, co tě udává. Tak děkuju za
409. rozhovor. A můžu to vypnout? Nebo tě ještě něco napadá?
410. R: /nesouhlasné otočení hlavou/

Příloha 6 Rozhovor 2 (R2)

1. R: Sourozenci ve věku první menstruace vyprávějící?
2. A: no to musíš odpočítat
3. R: to nechápu, kolik bylo mejm sourozencům, když sem začla prvně menstruovat. He /smích/ matematika
4. /Moucha odpočítává věk sourozenců/
5. R: Společenská vrstva? No, naši už byli rozvedený a máma už byla s novým partnerem..
6. R: he, tři první věci, když se řekne menstruace /smích/
7. /dlouhé zamyšlení/
8. A: netříd' to, fakt první tři věci /smích/
9. R: ne, netřídím /smích/
10. A: co tě napadne, když se řekne menstruace?
11. R: asi bolest... napadne mě vana /dlouhá pauza/ asi stud, trochu, jako takovej pocit.
12. A: Prosím, řekni mi, jak těm třem slovům rozumíš
13. R: Jo, tak bolest, je prostě bolest
14. A: jakože máš bolestivou menstruaci?
15. R: Jo, mám hodně bolestivou menstruaci.
16. A: Já se musím ptát na všechny tyhle otázky, jo?
17. R: Nee, v pohodě, já to klidně rozvedu. Mám bolestivou menstruaci, aaaa, není to ne-
18. jakoby, že bych to měla spojený vyloženě negativně. Jako bolest je negativní, asi..? Ale
19. tak ňák taková jako na kost, taková, jako poctivá bolest taková jako, ne že bych to
20. měla, že bych si říkala, zase mám ty debilní krámy, to ne. To už sem nějak naučená, že
21. to sem přijala, že to prostě a sem vlastně hrozně ráda, protože sem si zažila, i to, že
22. sem neměla menstruaci, a vlastně vim, jaký je opak toho to nemít, takže vlastně to je
23. taková ta bolest na kost, kdy..vlastně seš ráda, že tu bolest trochu prožíváš, protože víš,
24. jaký to je, tu bolest neprožívat a cítit se divně, jakoby... takže taková.. jakoby bolest,
25. která je jakoby silná, no, jako spojená s migrénama..s bolestí břicha, která přichází
26. vždycky v noci, a..
27. A: hele a ta bolest na kost, to jako?

28. R: to je taková ryzí bolest, žejo. To není jako bolest, že se bouchneš do ruky a přestane
29. to za chvíli, ale je to taková ta bolest, kterou jako utlumíš nějakým práškem, ale za těch
30. šest hodin, když ten prášek přestane fungovat, tak se zase jako prodere ven. Takže
31. taková ta prostě, já nevím, taková ryzí, kterou neutlumíš, hnedka. Že to tělo si to umí
32. jakoby utlumit až po nějaký době, asi. Takže tím myslím bolest na kost, no, asi.
33. A: a vana?
34. R: jo vana /smích/ no protože si úplně pamatuju ten moment, kdy sem, kdy sem začala
35. poprvé menstruovat a prostě vím, že sem, že sem se šla koupat /smích/ a pamatuju si
36. dodneška /smích/, že sem seděla v tý vaně, s těma roztaženejma nohama /smích/ a teď jako sem
37. měla hroznou radost /smích/ takovou jako hezkou radost /smích/ takže vana, jako koupelna,
38. koupel, vana, všechno dohromady, asi. Nemá to žádněj jinej podtext, jenomže když se
39. řekne menstruace, tak mě napadne vana.
40. a stud, já nevím, proč mě napadl stud /smích/ je to asi daný nějakým tím společenským jako
41. tématem, no. Že seš. Já se asi necítím úplně dobře ve svém těle, když menstruju...
42. jakože mi vadí všechny ty věci vokolo, že ti rostou chlupy, aa /smích/ tak /smích/ a vlastně, se tak
43. trochu, nebo já se chci tak trochu vysvlíct, jak nákej had z toho, z toho divnýho pocitu. A
44. vlastně se stydím za svoje tělo, nee, ne kvůli tomu, že ze mě teče krev, ale z toho jak to
45. tělo vypadá, při tý menstruaci. Takže to, že ze mě teče krev, mi přijde přirozený, ale
46. vlastně ty vedlejší pocity, který u toho mám, buď před tím, nebo potom.
47. A: a jakože ses voteklá? Nebo? Nebo díky tý bolesti se necítíš dobře?
48. R: ne, nee. možná je to spíš kolem tý menstruace, než přímo ta menstruace, jako PMS a tydlety věci, že se prostě cítím taková, že mě všechno jako škrábe a ee, teď mám

49. pocit, že mám někde beďary a suchej vobličej a lokty suchý aa /smích/ no, to je možná, no
50. nevím. Ten stud je prostě takovej jako, že se stydím jako za to, jak vypadám a nedokážu
51. s tím nic udělat. Takže takovýto fyzický hodně, to jak jako, jak na mě kouká okolí.
52. A: Tak deme na první blok, jo? Ten se týká těch vzpomínek na první menstruaci - vzpomínáš si na ní?
53. R: jo
54. A: a můžeš mě povědět to povědět, jak, kde a kdy?
55. R: já ti řeknu úplně celej vtipnej příběh s mojí menstruací. Když chodíš jako na základku,
56. tak sou podle mě dva druhy jakoby holek, nebo jakoby, záleží na tom, v jaký seš třídě,
57. žejo, hrozně. Ale my sme byli jako v nějaký třídě, kdy sme se jako předháněly, kdo bude
58. mít tu menstruaci, jako, že sme to hrozně už jako chtěly, žejo, že seš jako v tý pubertě a
59. dospělá a já sem prostě měla planej poplach, že mám menstruaci první. Protože sem
60. vlastně nevěděla, jak to vypadá, nebo, prostě to nevíš, žejo. prostě víš, že z tebe teče
61. krev, ale nevíš, jaký množství, absolutně nic. Takžeee, sem se jednou podívala do
62. kalhotek a byla tam taková MALÁ červená tečka! Takže sem řekla: „tyjo! Supr!
63. Menstruace!“ A řekla sem to mámě a máma: „oukej, tady si dej vložku, a běž spát.“ To
64. bylo večer. A ráno se probudím, žejo, stáhnou ty kalhotky, ta vložka tak SNĚHOBÍLE bílá,
65. prostě, furt stejná. AHA, tak asi nic, žejo. ale dobrý, doma se to neprobíralo vůbec, takže
66. to nějak vyšumělo. Myslím, že se mě na to ani nikdo nezeptal. A pak já nevím, třeba po
67. půl roce, sme byli doma, večereli sme a nějak si pamatuju že, že sme se nějak hrozně
68. smáli, že to byl jako takovej veselej večer, a pak sem se šla umýt, a jakoby měla sem
69. takovej zvláštní jako pocit, takovej jakoby v sobě, ale takovej, kterej sem neznala, ale byla to jakoby ta bolest, ale taková jako divná, jak to tělo se probouzí.. tak sem se šla

70. umýt, proto ta vana, aa... a už sem věděla, že tý krve je teda víc, no, když
71. Menstruuješ /smích/ než ta kapka jedna /smích/ no, takže taková byla moje první menstruace.
72. A: a s tou první, tys to řekla ve škole?
73. R: myslím si, že sme se o tom bavily, no, myslím si, že sem to tak jako hrdě řekla, ale
74. nebyla sem první, to vím, že byly jiný holky. Ale já sem měla v batohu vložky, což nikdo neměl.
75. A: jako první?
76. R: jako první, takže všichni šly za mnou, když to dostaly ve škole, a já sem jim mohla dát tu vložku /smích/
77. A: to je hustý, tys byla kapitán, distributor /smích/
78. R: hm, já sem byla kapitán.
79. A: a proč si měla v batohu vložky?
80. R: no protože sem si myslela, že to dostanu, protože moje falešná zpráva o tom, že
81. mám menstruaci, znamenala, že mi máma dala vložky do batohu, žejo.
82. A: takže si v podstatě věděla, kdy kdo začal menstruuvat..
83. R: to jo, to jo /smích/ ale kolikátá sem byla, to si nepamatuju /smích/ ale myslím si, že sem nebyla
84. poslední, ale byla sem tak uprostřed, třeba /smích/ ale vím, že vedle ve třídě, byla třeba
85. holka, která začla menstruuvat třeba v devíti, a ta byla teda jako bohyně, ale postupem
86. času sme si všichni uvědomily, že je děsnej chudák, protože to je úplně hrozný, žejo,
87. jako vlastně. Až postupem času zjistíš, že čím si to prodloužíš to dětství tady tímhlectím,
88. tak /smích/ tak vlastně je to jiný, no.
89. A: a proč ste se na to těšily?
90. R: já nevím, vůbec nevím, nedokážu to identifikovat, proč, asi nám to přišlo jako ňákej
91. důkaz jako ňáký dospělosti (?) protože v tý době už seš jako, nebo my sme byly v těch
92. 13 letech jako dost v pubertě, si myslím, sme chodili do takový jakoby sýgrovský
93. základky, sme byli docela velký sígři, takže tam tě ta puberta jako pohlí, i když na to
94. ještě nejseš zralá a vlastně to k tomu patří, že máš jako tu menstruaci, k tý pubertě asi,

95. ale proč, asi přesně nedokážu říct. Ale vim, že sme to jako všichni hrozně chtěly.
96. seš tak najednou úplná, prostě, seš najednou takovej ten jako ta ženská, konečně. Jak
97. bys nebyla kluk ani holka a pak už jako seš v tom klubu.
98. A: hele a co tě napadlo, když si zjistila, že menstruuješ?
99. R: no, měla sem radost,... žejo, sem v klubu, v červeným klubu /smích/
100. A: a komu si to řekla jako prvnímu?
101. R: no já sem právě se, sem nad tím přemejšlela, než sem sem šla, že si trošku myslim,
102. že sem to neřekla, že sem to řekla až v tý škole, že sem to třeba mámě asi neřekla,
103. protože sem se jako styděla, za to, že sem vlastně před tím. Protože, protože to možná
104. vypadalo, že lžu, jako ale já jsem jako nelhala, no /smích/ já sem jako nelhala, ale jako
105. nevěděla sem, takže sem to možná mámě neřekla a prostě v koupelně nebo na
106. záchodě byly ty vložky, žejo, protože v tý době už moje starší ségra menstruovala, moje
107. máma menstruovala, takže sem se jenom přidala k tomu, že sem si brala ty vložky a pak
108. si toho asi máma všimla, že teda tam těch vložek ubývá nebo něco, ale, myslim si, že
109. sem to asi řekla ve škole, nebo, já právě si nepamatuju, jestli sem to v tý škole řekla už
110. na tu první jako falešnou zprávu a pak sem se za to styděla, že teda jako nic □ takže to nedokážu asi říct přesně.
111. A: a pamatuješ si ten den, konkrétní TEN den?
112. R: jako jestli to bylo 14 února?
113. A: no, to ne datum, ale jakoby tvůj jakoby denní režim..jak ten den vypadal.
114. R: určitě to byl jako školní den, že to nebyl víkend, a seděli sme všichni u stolu, nebo
115. máma se sourozencema a s tetou která s náma bydlela v tý době, a že sme jakoby sme
116. měli nějakou dobrou večeři si pamatuju, protože naše teta u nás bydlela nějaký čas, když
117. odcházela od svýho manžela a my sme bydleli ve strašně malým panelákovým bytě a

118. všichni sme byli hrozný sígři, žejo, všichni sme byli v pubertě, takže sme se doma furt
119. hádali všichni , taakže doma bylo takový jako, furt taková blbá, blbá nálada, a vlastně si
120. pamatuju že todleto byl jako dobrej večer, že sme se jako hrozně nějak, ňák všichni
121. jako, že se nikdo nehádal /smích/ všichni byli takový jako v dobrý náladě a dobře sme se
122. najedli a vlastně to je jediný, co si z toho dne pamatuju. vim určitě že byl školní den a byl
123. večer a byl dobrej den, nebo dobrá večere. Dobrý takový jako společenství, ňáký.
124. A: Tos měla hezký, to byla taková oslava /smích/
125. R: taková oslava, no, ani sem to nevěděla /smích/
126. A: a bylas na to připravená? Že budeš menstruovat?
127. R: jako myslíš? Jestli sem věděla, že začnu menstruovat?
128. A: no
129. R: jo, v rámci toho /smích/
130. A: a kdo ti to řekl?
131. R: že to přijde někdy?
132. A: hm, kdo tě na to připravil?
133. R: noo, myslim si, že neproběhl takovej ten rozhovor jako máma dcera, to si úplně
134. nemyslim..., myslim si, že proběhl ňákej jako..z mojí sestry ňákej jako "no prostě z tebe
135. teče krev, je to na hovno" něco takovýho, a asi sme to řešily hodně ve škole, že každej
136. něco přines /smích/ ňákou informací
137. A: a neměly ste ňáký klasický jako v biologii, nebo já nevím, my sme měly info přednášky
138. R: no jasný, dostaly sme vložky a kluci byli našťvaný, že nic nedostali, jo jasně, jo tak to
139. určitě, to sme měli tady tyhlencty prevence
140. A: a mluvily ste o tom, jako s holkama ve škole, bylo to jako téma?
141. R: jo jo jo, bylo to takovýto téma, to je taky zajímavý, to bylo takovýto téma, jakože se na
142. to vlastně všichni těšej, ale vlastně sou všichni nasraný, když už to teda maj, jak je to
143. teda na hovno, že tě teda bolí břicho, to si jako myslim, že to jako je hrozně vtipný, že
144. jako vlastně to hrozně chceš, aby už tě taky bolelo to břicho, abys taky jako tak trpěla,

145. jak ty ostatní holky /smích/ jako úplně pitomí, žejo /smích/
146. A: a jaks to vnímala, že už menstruuješ?
147. R: no, jak sem říkala, no... že už jako dobrý, že už sem v tý partě, že už na to nemusím
148. čekat, že, že sem taková úplná. Že když na to čekáš, tak seš furt taková, ééé sem
149. ňáká divná, eště furt nic.. A vlastně naopak, právě pak se jako povýšíš do takový ty, že
150. už můžeš říkat jaký to je, žejo, že už seš taky taková trochu jako lvice, jako a můžeš
151. vlastně poučovat ostatní vo tom jako jaký to je, jak je to na hovno, že tě bolí břicho /dlouhý smích/
152. taková póza asi
153. R: teď je mi trochu trapně
154. A: ale dyť tady nikdo není
155. R: ne, ale že je mi trapně, za to, jak ty děti, jak tak jako uvažuješ.
156. A: to je normální, ne? že to tak prožíváš..
157. R: no, že nevíš, tak to tak prožíváš
158. A: hele ééé, máš eště něco k těm vzpomínkám na tu první menstruaci? Něco, na co sem
159. se nezeptala a eště ti to přijde důležitý, nebo bys mi to chtěla sdělit? /smích/
160. R: jo, taková vtipná věc, nevím estli se to úplně hodí, ale, nevím jestli je to normální, ale
161. naše máma nás nutila, abysme vložky balily do novin. Nevím estli to je normální, protože
162. toaleták je drahej a noviny sou odpad, žejo, takže sme to musely, a mě to strašně sralo,
163. teda pardón, jakože mě to hrozně sralo, protože, protože vlastně je to nechutný, že jo,
164. jako já sem asi docela rychle začala používat tampóny si myslim, protože mi přišly
165. vložky jako nechutný, žejo. a ten tampón, jako /smích/ jakože sem z toho byla taková jako.. /smích/
166. a vlastně mě to jako hrozně nebavilo a teď, vím, že u někoho doma sem viděla, že má ty
167. noviny nastříhaný, do takovýho toho jako, že to do toho jako zabalíš jenom, tak naše
168. máma je líná, žejo my sme všichni líný, takže samozřejmě my sme takhle měli noviny,
169. žejo, který musíš trhat, a hlavně dělá to bordel, když ty noviny trháš, takže všichni ty

170. sourozenci věděj že to teda jako máš, žejo. A to sem se trochu jako styděla před
171. bráchama, za todlecto. No tak to je to jediný, co mě napadá, že sme to sabotovaly, že
172. sme to balily normálně do toho toaletáku.
173. A: i ségra sabotovala? Obě ste sabotovaly?
174. R: jóo.
175. A: a došla sis k tomu sama? Nebo ste prostě se ségrou tak ňák jakoby ..
176. R: Myslim si, že sme se o tom dokonce jednou jako bavily a že sem vlastně potřebovala to
177. svolení od tý starší ségry, že to teda jako můžu taky dělat /smích/ a že sme to sabotovaly,
178. no a nevím ani ten důvod. Ale myslim, že sme to pak řekly i mámě, a máma ňák řekla
179. už jako, jako už po čase "tak dobře" a přestala tam ty noviny dávat. Ale souvisí to prostě
180. s tím, že toaleták je na h...o, a je drahej, a není to příjemný, těma novinama si utírat
181. zadek /smích/
182. A: Můžem přejít k druhý části?
183. R: jo
184. A: tak přejdem k druhý části, jo? Ta druhá část se týká jakoby tohoto období celýho a tvoje
185. vykročení ven, před tím to bylo o tobě a teď je to vykročení ven. Tak mě prosím tě řekni, jako si
186. měla tu menstruaci, nejenom tu první, ale tak jakoby ty začátky, jaký byly?
187. R: mm, začátky... já mám úplně jinou menstruaci, než sem měla dřív. myslím si, že sem
188. neměla ňáký bolesti, ale vim, že sem měla jakoby postupem času jakoby a relativně v
189. krátkým čase mi začaly ty bolesti, takže vím, že ségra třeba nikdy neměla bolestivou
190. menstruaci, to mi jako říkala, měla vždycky jako tři dny, konec, žádný bolesti, pravidelně.
191. A to já sem měla nepravidelně, 10 dnů v kuse, pak 14 dní nic, pak zase 10 dnů a bolesti
192. noo. Ale vlastně největší bolesti v menstruaci, který sem kdy měla, mám paradoxně
193. teďka, jakoby fakt takový ty, jako různějma faktorama podle mě ovlivněný, to mám teďka

194. jakoby nejvíc bolestivý. I když sem s tím jako nejvíc vyrovnaná, že to tak prostě je, a
195. přijímám to. Je to teďka takový ochromující nejvíc, no.
196. A: takže ty začátky byly takový..?
197. R: to si úplně nepamatuju, no ty začátky byly takový jakó, že si člověk hrozně stěžuje,
198. jak je mu blbě, ale asi mu není tak blbě v porovnání s tím, jak je mu teďka, že nezná ten
199. poměr k čemu to jako přirovnat, přímo.
200. A: hele a co si dělala, když si menstruovala? Jako takový ty běžný návyky ve vztahu k těm druhéjm
201. R: myslim si, že nic, žádný privilegia spojený s menstruací sem neměla
202. A: ani naopak žádný negativita?
203. R: ne, nic. normálně se to bralo jako přirozenost, která k tomu patří, bez nějakýho
204. nádechu něčeho, jako úplně nic.
205. A: a co dělalo tvoje okolí, když si menstruovala?
206. R: myslim, že to nevědělo... tak takový to, že máš nějaký nálady a tvoji bratři ti řeknou
207. "eee, máš zase krámy" tak to jako možná..
208. A: třefovali se?
209. R: jooo, celkem asi jo.
210. A: takže to jakoby věděli?
211. R: asi jo, jo, ale u nás doma to nikdy, jako nepamatuju se, že by mi někdy řekli něco jako
212. hnusnýho, že menstruuju, to ne. Nedali mi nikdy najevo, nebo si to aspoň nepamatuju,
213. že je to nechutný, nebo něco, možná by bylo zajímavý, zeptat se jich, jestli to třeba
214. věděli, ale to je předmět jinýho zkoumání /smích/ ale.. Jako nevim, tohle nevim.
215. A: a ty ses změnila, nějak v tý době? Jestli si nějaký změny fakt pamatuješ - velká změna,
216. ať už chování nebo tělesná?
217. R: noo, jako myslim si, že sem začla takovýto, že teď už můžu chodit s těma klukama, a
218. ve 14 sem vlastně začla chodit se svým prvním klukem, s kterým sem chodila až do
219. 18... a nějak možná to je s tím spojený, no, tak i tím věkem, určitě.. nevim, to je první, co

220. mě napadlo u týchle otázky.. asi jo, že si fakt člověk připadá dospělej, nebo já sem si
221. připadala dospělá. Jako právoplatnej člen společnosti, kterej může s někým chodit třeba
222. /smích/
223. A: fakt právoplatnej, jo?
224. R: asi joo, protože ti kluci nic nemaj, žejo, ti kluci můžou být jako furt kluci, maj toho
225. pindoura... Jako povýšíš v tom společenství těch tvejch spolužaček na to, že seš jako
226. fakt ta holka, která jako.. Je podobná možná těm mámám, něčím? jako..
227. A: no a to tělo? Narostly ti prsa, jako tělesný změny?
228. R: jo, jo to bylo srandovní. Pozorovala sem to, jako úplně ne na sobě, ale pamatuju si,
229. že některý moje spolužačky, že jim narostly úplně /smích/ komicky rychle prsa, a že to hrozně
230. řešily chudinky, že jako přišly za tejdě a měly prostě vo šest čísel větší prsa.. jako ty
231. podprsenky, jak jim přetíkaly, chuděrky. jako první podprsenka, to je téma žejo. už sem
232. měla první podprsenku asi před. Takovou tu sportovní, takovou tu. A pamatuju si, jak
233. sem to jednou šla ukázat tetě na balkon, ona kouřila na balkoně. Máma mi koupila
234. černou sportovní od Vietnamců podprdu. a já sem se šla ukázat. A teď sem nevěděla,
235. jak se to nosí, žejo že si to můžeš dát pod ty prsa. A já si pamatuju, že sem to měla
236. takhle natažený po pupík. A teď ta teta s tím cigárem "no dobrý, ale nemusí ti ty
237. bradavky z toho koukat tady nahoře" /dlouhý smích/ tak sem si to vytáhla nahoru a, a pamatuju, že
238. vlastně sem měla už takový ty prsíčka a už všechny ty holky, to bylo zajímavý, že já sem
239. se snažila jako bejt jako první ve všem. Ale vlastně ty podprsenky nosily ty holky
240. mnohem dřív než já, že ňák mě to nedošlo, že taky bych si podprsenku měla koupit. A
241. pamatuju si, že v tý době sem nosila takový jedno tričko a nosila sem ho hrozně ráda,

242. takový modrý tílko, z takovýho materiálu, blyštivýho? Jakože ne tričkovýho, co je tohle
243. za látku?
244. A: něco jako hedvábí?
245. R: asi něco jako hedvábí. A to de jako hrozně vidět ty cecíčky, no /dlouhý smích/) a pamatuju si, že když sem
246. si koupila tu podprsenku a poprvý sem si jí vzala, tak moje nejlepší
247. kamarádky, dvojčata, který semnou chodily do třídy, říkaly "no konečně sis koupila
248. podprsenku, to se nedalo, na to se nedalo koukat, prostě" /smích/ a v tu chvíli sem si
249. připadala tak strašně trapně, sem si říkala "ty vole, proč mi to nikdo neřek?" víš, jako,
250. takový ponížení. A pak mi ty prsa začaly asi růst rychleji. no, ale ten stud byl oprovskej,
251. protože ony ty kamarádky měly menší prsa, ale už tu podprsenku nosily. Ale naše
252. máma to neřešila, tady tohlencto, žejo.
253. A: no a tebe teda napadlo, bolest, vana a stud. A je to pro tebe? Stud je k tý první?
254. R: neee, to je takový ted'ka, jakože se necítím dobře ve svém těle... Já mám takový
255. rozostřený vidění, mi přijde. Jsem mnohem citlivější, jakože mě vadí mnohem víc věcí,
256. jako když se mě něco dotýká, materiály mi vaděj.
257. A: během menstruace?
258. R: no já právě nevím, jestli během, nebo jestli prostě je to kolem menstruace. Asi si
259. myslím, že je to spíš kolem. A že sem taková jako, noo... taková jako, já nevím jak to
260. popsat. A ten stud je... asi není úplně dobrý slovo, ale.. se tak stydim jako trošku jako
261. bejt venku někde, že radši si někam jako zalezu aa, nedokáže to ze sebe smýt, ani když
262. se du umejt, tak to nedokážu smýt, mám takový rozostřený vidění, jakože i na očích to
263. hodně pozoruju... prostě mi vadí, jakoby strašně moc jako věcí, na mě samotný, na tom
264. jak vypadám.. a jak, jakoby cítím věci jinak, sem asi citlivější. Takhle bych to asi řekla.
265. A: a co pro tebe znamená bolest?

266. R: jako, myslíš bolest spojenou s menstruací, nebo bolest, jako bolest?
267. A: noo, jako tak trochu oboje
268. R: jako spojení s tou menstruací, to fakt myslím, jak sem to popisovala, že to není bolest
269. která... že to není bolest, jako když ti někdo umře, která prostě je bolest. Ale je to bolest,
270. nooo, jak se to každěj měsíc opakuje a jak sem říkala, že sem měla problémy s tím, že
271. sem třeba neměla 2 nebo 3 měsíce menstruaci, tak vlastně taková, taková jakooo..
272. očekávaná bolest, nebo předpokládaná bolest, která.. tím jak jde na tu kost, jak sem to
273. říkala, tak je jakoby... přirozená, asi, nebo očekávaná, nebo spojená s tím, že seš žena,
274. nebo, samozřejmě, že by to šlo i bez toho, že by to bolelo, žejo..
275. A: a proč to spojuješ s tím, že seš žena?
276. R: ... já sem to asi myslela v rámci tý menstruace, jo mě to v něčem přijde, že spousta
277. ženskejch si stěžuje na to, že musí menstruovat a že je to voprz, ale mě to přijde, že se
278. jako vodlišujem tím, a že to je vlastně jako hrozně dobrý... identifikovat se s tím, že seš
279. žena, jako skrz co jinýho, no já nevím.
280. A: a ta vana? To je k tý vzpomínce na tu první...(?)
281. R: hmm, mě prostě napadla moje první menstruace, kterou má spojenou s vanou, jako
282. nic hlubšího
283. A: hm, a když, věděla si úplně od začátku, že když začneš menstruovat, tak to znamená,
284. že můžeš otěhotnět?
285. R: neee, to vůbec, ve škole nám to asi říkali, ale to se těšíš na to, že dostaneš nákej
286. dárek, žejo /dlouhý smích/
287. A: a pojem ovulace?
288. R: ne, ne, ne to vůbec
289. A: no a věděla, že prostě, když začneš menstruovat a vyspíš se s klukem, tak že můžeš otěhotnět?
290. R: jakože sex rovná se dítě? Jo to jo.
291. A: a kdy sis to pospojovala?
292. R: já sem věděla, že když se spolu vyspí kluk s holkou, tak to znamená, že může

293. votěhotnět. ALE nespojovala sem si svoji menstruaci s tím, že se mi spustil nějaký cyklus,
294. nebo já sem si myslela, nebo tak jasny že to asi nějak podvědomě víš, ale nevíš. Choděj ti
295. tam do školy, žejo, říkaj ti ty prevence, ale to ti nedojde.. jako já sem věděla "nespi,
296. nespi s žádným klukem, když nemáš žádnou ochranu, protože to dělaj krávy, nechceš
297. mi ve 13 dítě, nechceš, dobře oukej" tak to sme, to si třeba myslim, že.. jako nikdo úplně
298. neotěhotněl takhle na základce. A to vim, že ty holky měly docela sexuální život už
299. takhle jako brzo. Některý i před svojí první menstruací,
300. A: fakt?!
301. R: ne to je úplně psycho, to je jinej gang. A to je zajímavý, do toho sem já, do toho sem
302. si řekla že to už nechci. Že v něčem jako ta lvice chceš bejt, v něčem chceš bejt ta první,
303. ale v tomhlectom.. Ale to je tou výchovou daný, jakoby myslim si mojí, evangelickou,
304. že... jako u nás doma nebylo moc pravidel, ale jedno z pravidel bylo, jakoby "nestřídej
305. partnery jako ponožky /smích/" u nás se neříkalo "zakázanej sex před svatbou" to se u nás
306. neříkalo, to vůbec, ale nějak jako se asi říkalo že je důležitý toho člověka poznat, než se s
307. ním vyspíš, a to si myslim, že sme to ctili tady todlencto pravidlo, že to pro nás bylo
308. důležitý, že to bylo výš než ta třída, než to okolí, že todlencto pravidlo bylo jakoby eště
309. výš než jako.. a že tě to vlastně dělalo privilegovaným, že jako...
310. A: to je zajímavý, že já si to spojila s tou ovulací taky hrozně pozdě..
311. R: jo, to sem tak taky měla. to si myslim, že to jak to je, člověk poznává po takových
312. kouskách, ale to je tím, že to prostě tak jako, že je to vlastně voprú, takže to nechceš studovat,
313. žejo. nechceš to řešit...v tu chvíli když otěhotníš, tak. tak už se to stalo, žejo.
314. R: ale víš, co mi teďka došlo? Že úplně nejvíc sem si uvědomila jak to jako to ženský

315. tělo funguje ..až na vysoký škole, hm. Když sme probíraly v nějaký dogmatice, nebo v
316. něčem, jakoby toooo, to jak to katolíci neřešej.
317. A: prostě plodný a neplodný dny?
318. R: jo, jo, jo, plodný a neplodný dny a jak ženkýyyyy, si vypočítávaj plodný a neplodný
319. dny. A v tý době mě to došlo /dlouhý smích/ že jako, „aha! Ovulace? Aha! Hustý tyjo“, jakože si
320. pamatuju, že v tý době, to pro mě bylo takový nějaký AHA moment, jakooo, spojení toho
321. jakooo cyklu toho ženskýho, no... vejška, vidíš to, kdo by to byl řek.
322. R: můžu si dát chvilku pauzu? Můžu si skočit na WC?
323. A: ano /smích/ já si aspoň zkontroluju, jestli se to ukládá /smích/ /pauza/
324. A: tak, druhý kolo a jdeme do finále /smích/ třetí blok - prostředí - mě zajímá. V jakých prostředí ses pohybovala v době, kdy si začla menstruovat?
325. R: no evangelickým, nebo, no. Dost jiným než, než celý moje dětství, žejo, protože naši
326. se rozvedli, když mi bylo devět... a vlastně táta se vodstěhoval na jinej sbor a my sme
327. se museli přestěhovat z fary, aaaa, takže sme zůstali v tom městě, žejo, v kterým sme
328. žili, aleee museli sme si prostě najít jiný, jiný bydlení, protože.. my sme bydleli ňákou
329. dobu v tom kostelnickým bytě, kterej byl úplně neúnosně malej, a to sme prostě už to..
330. ale máma si v tý době vlastně našla partnera, s kterým je dodnes, jako svýho manžela
331. novýho, a ten koupil, nebo.. byli sme v pronájmu, prostě v nějakým bytě. Na náměstí v
332. tom, v tom městě. žejo a tam sme prostě žili. A to byla taková doba, kdy smeee, žili
333. takovej hraniční, jako, nebo já, nebo i mojí sourozenci. Sme byli takovej jako na pomezí,
334. takovým tom, trošku ateisticko, nebo chodili sme furt do kostela, žejo. máma nás teda jako
335. nenutila, takže nikdy nás netahala z postele v neděli ráno, že musíme do kostela,
336. ale do kostela sme chodili a každejch 14dní sme byli u táty, kde sme chodili do kostela

337. jako tohlencto. aleee, já sme vlastně ve 14 letech měla confirmaci, čehož.. do dneška
338. trochu lituju, protože... éé.. táta mě donutil k tomu abych, měla confirmaci a já sem
339. vůbec jako.. neměla žádněj vztah s Bohem, vůbec sem to neřešila a brala sem to jenom
340. jako povinnost toho, že sem prostě dcera faráře a prostě že confirmovaná bejt musím.
341. aa.. pamatuju si, že o několik let dřív, to řešil brácha se ségrou starší, vlastně ty
342. nejstarší dva, který taky byli confirmovaní. A ségra, protože byla poslušná holčička,
343. sečtělá, tak ta jako confirmovaná chtěla bejt, a brácha řek, že jako confirmovanej bejt
344. nechce, ale nakonec stejně jako byl, no.. to je jedno. Jakože sem tooo, takže sem byla v
345. taj tý.. ty se ptáš na to prostředí. takže v tom prostředí sem byla v tom evangelickým, ale
346. zároveň i v takovým dost jakoby ateistickým, jako nebavila sem se, neměla sem žádný
347. kamarády jako věřící.
348. A: takže když to vememe ty prostředí, tak si měla rodinu, jakoby dvě rodiny, tátu, mámu?
349. R: no, no
350. A: školu?
351. R: no
352. A: a sbor
353. R: no, dejme tomu, dva sbory
354. A: a žádnou evangelickou mládež, jako sjezdy?
355. R: ne v tý době ještě ne, ve 13 ještě ne, ve 14 to začalo tyhlencty věci, jako fakt v tý
356. době 1. menstruace sem ještě nejezdila nikam, protože sem prostě byla malá.
357. A: hele a v souvislosti s menstruací, pro tebee, co znamená ZŠ? Jako jedno z toho prostředí.
358. R: eee, nechápu?
359. A: jako, když si vzpomeneš na svoji první menstruaci a jak v tom byla, jako, jakou roli v
360. tom hrálo prostředí základy - jako pro mě to byly třeba kamarádky, jako moje
361. spolužačky, se kterýma sem to řešila a pak ty vzdělávací bláboly, který nás vůbec

362. nevzdělaly a vložky zadarmo.
363. R: no, no, tak to mám asi stejně, no.. jako, jakoby moje kamarádky dvojčata, který
364. semnou chodily do třídy sem s něma kámoška dodneška, tak s něma sme to řešily, ale
365. paradoxně je zajímavý, že tak na tý základce se nebavíš se všema, žejo, prostě nějaký
366. lidi sou ti hrozně nepříjemný, ale tohlencto byla takovej stmelovací jako prvek, jako, jo? v
367. tomhlectom sme se jako bavily všechny, že to nebyly jako skupinky lidí, kdo eště ne, ale
368. takovej jakoo, že se všechny holky bavjej, spolu. Ale jako v jinejch.. Jako já sem se
369. třeba úplně totálně nesnášela s jednou holkou, která se menovala Jarmila a jako
370. nesnášela sem jí. Ona nesnášela mě, ona byla strašná slepice /smích/ ale pamatuju si, že
371. sme se jako někdy bavily a myslim si, že to jako ve většině případech bylo jako vo
372. tomhlectom, takže to byl takovej stmelovací, jako menstruace byla.. joo a pak taky tady
373. ty tydlencty akce, kde ti říkaj, jak to chodí a dostaneš pak letáčky a divný tampóny, který
374. sem nikdy nepochopila.. /smích/
375. A: ty s tím aplikátorem? ty sou z ameriky.
376. R: to je takový ukazovátko.
377. A: hele a co pro tebe znamená, že si dcera faráře? Nebo co to pro tebe znamenalo? Tehdy?
378. R: /dlouhý smích/ v rámci menstruace, nebo v rámci života?
379. A: tak ptám se na to v souvislosti s menstruací se na to ptám, ale tak ňák
380. R: plošně. jasný, hele v rámci prostředí, ve kterým sme žili, tzn. sudetské maloměsto. To
381. pro mě znamenalo, že sem se k tomu nehlásila, že sem dcera faráře. Styděla sem se za to. Silně.
382. Bylo to tabu téma, který respektovali všichni! Moji spolužáci, který všichni
383. podle mě věděli /smích/ že sem dcera faráře. Ale možná většina z nich netušila, co to
384. znamená. aaa, jedinej kdo to jako nerespektoval, byla naše komunistická třídní učitelka,

385. která mě nesnášela, aaa.. kvůli tomu, že sem dcera faráře. Která na začátku roku se
386. totiž vždycky říkalo, jako takový to, že prostě "Anička má, furt tatínek dělá, dělá v bance
387. a maminka dělá prodavačku," a tohle to probíhalo každé rok, každé rok tohle to
388. před celou třídou. Takže já sem čekala na to moje příjmení, žejo a rychle! Než vona to
389. řekla, sem řekla "všechno je furt stejně!" já si to dodneška, takovou tu tíseň, aby to
390. neřekla nahlas, že ten můj táta, je farář /smích/ nevím proč, tak jako, asi sem, prostě sem se
391. za to strašně styděla, strašně..
392. A: a nevíš proč?
393. R: nevím. možná je to kvůli tomu, že sem prostě chodila na takovou základku, která,
394. která byla plná prostě komoušů a vlastně tě jakoo nesnášeli, protože prostě... nooo, v
395. tom věku nechceš být jiná. To bylo na tý úplně nižší základce, protože sem chodila od 1
396. do 5 na jednu základku, a od 6 do 9 na jinou a tam už mi to vlastně, přišlo dobrý být
397. jiná.
398. A: a ve 13, to si byla? v jaký třídě?
399. R: nee, to už sem byla jinde, to už sem byla na tom druhým stupni základky a tam už mi
400. vlastně přišlo dobrý, a takový uvolňující, že sem jako mohla říct.. protože, noo, to bylo
401. prostě základka byla jako těžká hrozně, pro mě, mě to jakoby moc nešlo, těch prvních
402. pět let a prostě měla sem takovou nálepku, jakože, že sem hloupá, a prostě celý to bylo
403. zakořeněný v tom.. přístupu těch učitelů, si myslím. No.. takže od 1 do 5 sem se za to
404. styděla, protože sem se bála toho, že ta učitelka bude nějak reagovat a ty děcka se toho
405. chytanou a budou ke mě přistupovat jinak.., aaa.. dál už, sem to brala tak, že je to vlastně
406. cool.
407. A: no a v souvislosti s menstruací? Co to pro tebe znamená v souvislosti menstruací? Co ten táta?

408. R: jo, jo, jo, jedinej bod, kterej si pamatuju ve svým životě /smích/
táta, já a menstruace /smích/
409. kapitola, tak to bylo, když sme byli někde na ..to už naši byli
rozvedení, žejo a byli sme
410. někde, kousek u nákejch lidí ze sboru na chalupě, byla sem tam
já, brácha mladší, jako
411. ten co je vo dva roky starší, a táta? Jo, nevim, prostě byli sme tak
jako na dovolený
412. někde takhle jako na chalupě. A já sem šla na záchod v noci a
vyměňovala sem si
413. vložku, a takový ty, jak sou ty křídýlka? A jak sou tam ty malý
nalepovací camplíky, tak
414. sem je hodila do záchodu..
415. A: hm! Oni nejdou spláchnout..
416. R: a voni, jak sou plastový tak voni vůbec /smích/ voni lítaj /smích/
křídýlka, a nešli spláchnout a
417. pamatuju si, jak sem byla rozespalá, to bylo někdy v noc a že mi
táta ráno řekl.. žee..ať
418. to neházim do záchoda, že se to nedá spláchnout... a já sem se
strašně styděla, za to
419. že mám menstruaci..
420. A: ty ses styděla?
421. R: hmm, že mám menstruaci.
422. A: že jako on na to reaguje?
423. R: ne, že na to jako přišel, že jako menstruuju, takže vlastně sem
si říkala, že sem
424. ÚPLNĚ blbá! že sem to jako nehodila do koše, protože v tu chvíli.
A to by se asi stalo s každým
425. jiným člověkem, že asi nešlo o to, že je to táta, ale že sem se jako
styděla, že
426. to.. tak to je jediná. U nás doma se to jinak nekomentovalo. z tátovi
strany.
427. A: a jak moc se pohybovala v tom evangelickým prostředí - okolo
tý první menstruace?
428. R: hmm, dost málo si myslím. Byla jsem nedělní člen. Ve 14 to už
je jiná, ve 14 sem jela
429. na svoji první akci, jakoby evangelickou, s evangelickou mládeží.
A to už, to se
430. rozjždělo, no.
431. A: a?
432. R: na svý první evangelický akci sem potkala svýho prvního
přítele, se kterým sem

433. chodila 4 roky, takže, to sem se pohybovala hodně, to už sem jako.. ale jakoby ve 13
434. letech..
435. A: a když si začla jezdit na ty akce? Tak co to pro tebe znamenalo?
436. R: ježkovy, no jako, hrozně mě to jakoo překvapilo, že je to takový milý prostředí.
437. Strašně moc jako lidí, přijímací, přijímací prost.. protože Prostě když žiješ v těch
438. Sudetech, kde nikdo doprdele nežije! A seš tam úplně sám a vykořeněnej a pak
439. najednou prostě přijdeš na nějakou akci, která je jako daleko, prostě vždycky je to daleko,
440. na ty akce pro tebe, hrozně, a prostě se s těma lidma nevidáš, vůbec. A proto jezdíš na
441. ty akce, aby, seš tam s těma lidma. A seš z toho úplně nadšená, já sem z toho byla
442. úplně nadšená, úplně sem tomu jako nemohla uvěřit, že si s někým takhle jako můžu s
443. někým rozumět a že mě tak jako berou ty lidi. hele pro mě to bylo úplně jako vrchol jako
444. přátelství. Jo, pro mě to bylo jako hrozně pozitivní období, si pamatuju, kolem těch 14
445. let.
446. A: jak ses tam dostala na tu první akci?
447. R: to bylo v jednom městě, jela sem tam já s bráchou a myslim si, že nám to řekl táta,
448. jestli nechceme jet, že to byl takovej popud z tátovi strany, i když vlastně von byl úplně
449. jinde, žejo, ale..Nee! To bylo tak, já si totiž trochu myslim, že táta nás chtěl jako trochu
450. přetáhnout jakoby k němu. Takže nám řekl, ať jedeme. Takže sme jeli na akci, ne jako
451. toho seniorátu, kterej sme vlastně jako žili, ale jeli sme na akci jednoho seniorátu, kterej
452. byl jako pod tátou, že, jako úplně nelogicky, takže vlastně ta frustrace z toho, jak furt s
453. těma lidma nejseš, s těma svýma kámošema jednou za dva, tři měsíce. Když je nějaká
454. akce, tak se s něma vidíš, jinak nikdy, protože bydlíš úplně v prdeli, daleko. Tak takle to
455. bylo, takže táta nám to asi řekl... a to bylo na moje narozeniny, to si pamatuju. To bylo v

456. den mých narozenin, když sem jela poprvé na nějakou evangelickou akci a strašně sem
457. se styděla a čekala sem na bráchu, kterej v tý době už bydlel s tátou, právě, tak sem
458. čekala na bráchu, kterej přijel do toho města asi o 4 hodin pozděj vlakem a já sem na
459. něho asi 4 hodiny čekala na vlakáči. To si úplně pamatuju, dodneška.
460. A: to je strašný..a proč si na něj čekala, protože ste tak byli domluvený, nebo?
461. R: já sem se strašně styděla, prostě do toho cizího prostředí, chápeš? Strašně sem se
462. styděla, ne styděla, bála. Teď tam bylo těch spousta 60 lidí, žejo.. ale jo. Mile
463. překvapení. Všichni byli milí a normálně se semnou bavili a... ale jako první střet byl
464. hodně pozitivní
465. A: takže to byl start k vytvoření těch vazeb s evangelickýma?
466. R: jo k vytvoření přátelství, ale jakoby hodně silný vazby, dodneška, si myslím.
467. A: co to pro tebe znamenalo v souvislosti s menstruací?
468. R: (pauza) nic.
469. A: nic? Nebavily ste se s holkama o tom?
470. R: ne, ne, ne, to vůbec. Možná jako někdo řekl, že jej jí blbě, že to zrovna dostala, třeba,
471. tak sme řekli "hm"
472. A: takže si měla ohledně menstruace otevřenější rozhovory s holkama ze školy?
473. R: jo, ohledně toholectoho jo, jo určitě. noo. je to zajímavý, protože i když vlastně ty
474. vazby s těma holkama některejma, byli vlastně úplně naopak nepřátelský, žejo. a na
475. tohleto téma sme se vlastně otevřeně bavily, ale nepamatuju si žádněj rozhovor
476. ohledně menstruace se svejma evangelickejma kamarádkama /smích/ to určitě ne.
477. A: a ty si vlastně, tyhle ty prostředí přišli ne kvůli tvój změně, vy ste se nestěhovali, ty
478. ses jakoby odstěhovala od táty, ale i kdyby si zůstala s tátou tak?
479. R: ne, táta se odstěhoval vod nás, my sme bydleli v jednom městě, táta tam byl farář a

480. se s mámou rozvedli, táta se odstěhoval do jiného města úplně daleko a my sme se
481. stěhovali ne v rámci jakoby far, ale v rámci jednoho města, do jiného bytu.
482. R: takže když se bavíme o prostředí, tak ty prostředí zůstaly stejný, v období +/- první
483. menstruace. 13+ tak ti přibylo prostředí evangelický mládeže?
484. R: jo, ne změnilo se. Já sem se odstěhovala z domu. Ve 14 jsem šla na střední školu a
485. vlastně sem se stěhovala do jiného města, takže sem jakoby začla bydlet v uvozovkách
486. sama. v 15 letech, mezi 15 a 16 sem už bydlela na privatě s holkama, tak to bylo jako
487. jiný prostředí. Silně a to bylo paradoxní, nebo paradoxní? Ale asi jo, paradoxní. To byla
488. taková moje velká odluka od jakoby vůbec víry, od křesťanství, tady tahlencta hluboká,
489. eeee, hluboká puberta.
490. A: a tos nejezdila na ty evangelický akce?
491. R: asi ne, jenže já ty evangelický akce, tady tydencty v tý pubertě, nemám úplně
492. spojený s křesťanstvím /smích/
493. A: jasný, ale pořád sou to ev. akce.
494. R: jo to jo, ale bylo to o tom, že jedu za svejma kámošema a neřešit Boha svojí víru, no a
495. to bylo bouřlivý období, no. To že sem nebyla doma, žejo, bydlela sem na intru, mohla
496. sem si. Nebo bydlela sem na intru, bydlela sem na privatě, potom s dvouma holkama,
497. který byly hodně velký zvířata /smích/ sem si úplně dělala co sem chtěla, jako..měla sem furt
498. toho jednoho přítele, teda. To jako. Nikdy sem ho ani jako nepodvedla, alee.. jinak /smích/
499. jinak sem žila jako docela divokým životem v tý době, do těch 18, třeba.
500. A: a v souvislosti s menstruací?
501. R: v souvislosti s menstruací?
502. A: ste bydlely tři holky spolu..
503. R: sme se úplně synchronizovaly samozřejmě, ale.. my sme braly všechny tři prášky,
504. takže vlastně todlencto období jako menstruaci, to bylo jako jenom "mám menstruaci".

505. Protože mě teda prášky dělaly to, že mi nebylo blbě, jo? Jakože to tak ňák utlumily na
506. to, že to trvá 5 dnů, ale čau, nazdar konec... nehledě na to, že sem to neuměla
507. používat.. antikoncepci /smích/
508. A: jak to?
509. R: sem debil /smích/ protože sem, no to je jedno /dlouhý smích/ no že sem, já sem to nepochopila, že to
510. musíš brát celý to plato. Já sem si prostě myslela, že můžeš brát třeba tři, pak vynechat
511. a pak zase začít, já sem si myslela, jako já se docela divým, že sem vlastně
512. neotěhotněla /smích/ když..
513. A: a to ti tvůj gynekolog..?
514. R: ne-ee, ňák mi to asi zapomněl říct, tady tohle, nebo. Noo. já si pamatuju, že sem to
515. tak, tak třeba dva roky sem to tak jedla, jak se mi jako chtělo, trochu /smích/ to bylo hustý, no.
516. A: to ti měl říct gynekolog, kterej ti to předepsal.
517. R: měl no, neřekl, no..jo to je jakoby blbost, moje blbost, že sem si v 16 nechala napsat
518. antikoncepci, a jedla sem jí do ... dlouho. Jedla sem jí třeba 7 let. A teďka z toho sou ty
519. následky, žeee... chm.
520. A: rozumím, ee, co si kdy a od koho slyšela v souvislosti s menstruací a jak to na tebe
521. působilo? Takový ty první co ti teď povyskakujou vzpomínky?
522. R: to je těžká otázka... ještě jednou, prosím tě?
523. A: co si slyšela o menstruaci, cokoliv, jakoukoliv poznámku, od koho a kdy zhruba tak?
524. Je tam toho hrozně moc, ale nechci ti dát příklad, abych tě nenaváděla..
525. R: ne, ne, ne,... asi ségra, to jak sem říkala, že je to vopruz... v tý škole, asi jako, tak
526. ňák jako. Ale fakt si nedokážu vybavit, takový ty první..
527. A: ne úplně první, spíš cokoliv, jo?
528. R: jakože ani ne, jako na začátku?
529. A: no, takovýto... to na začátku jo, protože tě to nějak ovlivnilo a nějak se to do tebe
530. otiskne a ty se pak nějak chováš? Taktový ty první silný momenty, jak se o tom někdo
531. vyjadřuje..

532. R: asi ti nedokážu říct, kdo to byl, ale to co tě ovlivňuje jakoby...
jak to kolem tebe jako
533. víří, tohle téma, je ze začátku, tak je to něco, co je negativní, jo..
teď sem si vzpomněla
534. na jednu věc. Co je jakoby negativní, co je jako.. bolestivý, ale co
se prostě, prostě seš
535. ženská, takže to tak prostě je a musíš to vydržet..
536. A: a to někdo řekl?
537. R: joo, to někdo řekl, myslím si že babička. Tipla bych tak svoji
babičku /smích/ ale vzpomněla
538. sem si na jednu věc, pro který sem si hrozně říkala, že to vlastně
není tak negativní. v
539. televizi dávali nějaký , eee, pořady, BBC to možná dělali? Takový
jako o dospívání.. a
540. byly, jakože bylo to hrozně dobře natočený, bylo to hrozně
zajímavý, takže sem se na to
541. prostě dívala. A bylo to, že prstě měli nějakou holku, kterou
pozorovali nějak časovej
542. úsek, jako vod nějakých 10 třeba do 15, bylo to hrozně dobrý. A
pamatuju si, když to
543. poprvý dostala, tak sem čekala jako..co. a že to řekla mámě, a
máma jí řekla, že to je
544. úplně, jakoby že to je krásný, že je ta žena a jestli spolu půjdou do
cukrárny. A já sem si
545. úplně říkala "to je hezký" <3 úplně sem z toho měla takovej jako
vnitřní takovej hezkej, a
546. že sem si říkala, že, tak si asi neřekneš, jako taky bych to chtěla,
ale tak jako si řekneš
547. "to je hezký, že to tak jako někdo má, to je zajímavý" ale už to jako
dál nerozebíráš tu
548. myšlenku, tak to si úplně pamatuju, že sem si todlencto.. a
pamatuju si, žeee že ta holka
549. řekla, že nechce, že nechce, že jí to přišlo trapný. Ale že ta
nabídka vod tý mámy tam
550. taková byla. Ale jinak si fakt nic nepamatuju, takhle
551. A: a pamatuješ si, jak se říkalo menstruaci u vás doma?
552. R: ... myslím si, že měsíčky
553. A: měsíčky, hm a ty si tomu říkala jak s kamarádkama?
554. R: krááámy /smích/ asi krámy
555. A: a s kamarádkama ze školy?
556. R: krámy
557. A: a s evangelickejma?

558. R: nijak /smích/
559. A: bavila ses o menstruaci nějak s klukama?
560. R: se svým prvním klukem, no.. jako jo, teďka se bavim i s klukama o menstruaci, ale
561. úplně tehdy? Já mám takovou jakoby jednu hodně intimní asi zkušenost, kterou úplně
562. nevím, jestli chci, aby se dávala do rozhovoru? /smích/ ale ráda jí řeknu, ale ne, asi jí
563. Neřeknu.
564. A: tak jí neříkej..
565. R: to je jedno. Ale... jako vim, že sme se svým prvním klukem, sem to jako, že sem mu
566. někdy jako řekla, že sem to dostala... a že von z toho byl jako úplně znechucenej /smích/ a to
567. sem si, to sem byla jako vnitřně hrozně nasraná, že je úplnej debil, že nechápe, že je to
568. jako normální mít krámy, že sem vlastně asi neměla ani ten pocit toho jakože bych se za
569. to styděla, že sem jako ženská, ale měla sem fakt jako děsnej pocit nasranosti, že je fakt
570. nedospělej, že je to ještě takový děcko, který vůbec neví nic o ženským těle /smích/ tak to
571. sem se cítila dospělejší. A já sem se častokrát cítila dospělejší tady s tím dleťm prvním
572. klukem teda /smích/ takže, ze začátku to bylo nový, ale pak už ani ne /smích/
573. A: takže s přítelem jo a s bráchama?
574. R: ne
575. A: a s evangelickejma kamarádama
576. R: /smích/ ne, ne, ne.^[OBJ]
577. A: pamatuješ si, jestli se o menstruaci bavili něk a vyjadřovali se k ní a o ní lidi z evangelický církve? Včetně jako autorit? Jako třeba ti vedoucí těch víkendovek, faráři, kamarádky, sestry ve sboru..? Kdokoliv
578. R: ne.
579. A: nepamatuješ si to? Nebo že se o ní nijak nevyjadřovali?
580. R: myslim si, že se nijak o ní nevyjadřovali, myslim si, že opravdu ne. Jako když si
581. vzpomenu na témata, který byly těch víkendovek, já sem byla takovej nadšenec, já sem
582. byla tak strašně konsternovaná z toho, že jako někam patřím, jo, konečně. Že sem si, že

583. sem měla takovou složku s akcema a se všema papírama, se všema takovejma těma
584. náramkama, nebo takovejma těma visačkama jako s ménama, nalepených v takovým
585. jako bloku. A že si pamatuju, že sem si tam i psala ty názvy těch jako různých
586. seniorátních akcí, nebo těch. A nic takovýho se tam nikdy jako neprobíralo, žejo.
587. A: ale jako i mezi řečí, nejenom nějak oficiálně.
588. R: ne, ne, ne, ne, ne. Já sem teďka myslela třeba jako v rámci těch autorit, že třeba
589. jakože by třeba bylo nějaký téma, ne primárně vo tom, ale třeba vo vztazích, třeba.. tak to
590. sem zažila teďka, že sme měli nějaký akce o vztazích, ale, to bylo jako na popud toho, že
591. prostě sme starší a že víme, že s tím třeba mladší populace může mít, nebo mladší
592. mládežníci můžou mít jako nějaký, nějaký problémy, jakože to je hodně diskutovaný téma,
593. jako by partnerskejch vztahu a ty děcka to hrozně rády probíraj, žejo, nebo hrozně to
594. chtěj vědět jak to máme my straší, a jaký sme to měli nebo to, tak sou vždycky hodně
595. překvapený, z toho jak sme měli /smích/ jakože sme byli takový rebelové /smích/
596. A: jako téma třeba předmanželskýho sexu?
597. R: jooo, tak víš co, na tý Moravě to je jiný, fakt než tady, jiný. Takže... o tom, na to
598. můžeš mít nějaký názor, ale von si ho nikdo úplně nedovolí moc úplně říct /smích/ v tom
599. našem společenství /smích/ a to je ten důvod, proč tam setrváváme, abysme ho furt říkali, a
600. bojovali proti tomu.
601. A: takže k menstruaci se nikdo nijak, takovýto mezi řečí nevyjádřil?
602. R: ne
603. A: a máš dojem, že evangelická církev, jakožto instituce se nějak, jako písemně nebo ústně vyjadřuje k menstruaci?
604. R: ... vim, že evangelická církev vydala takový jako nějaký sešítky, který sou jako různě
605. tématický a jeden z nich je jako rodina, tak to by mi přišlo jako nejbliž k tomu /smích/ že třeba /dlouhý smích/
606. A: ale nevíš, jestli tam je menstruace?

607. R: ne, ne, ne, to nevím. Pak sou jakoby knížky vo partnerství, myslím si, že třeba v rámci
608. nějaký předmanželský přípravy, ale to nebyla evangeli.. tak sme jeli podle nějaký knížky,
609. nějakýho americkýho spisovatele, kterej psal jakoby vo manželství, takže tam možná bylo
610. něco takovýho, ale taky jako, takový pejorativní trošku, joo, žee, že muž, na muže
611. taková apelace, jo, žejo, že jako že ženy jakoo maj tu menstruaci a že musíš bejt na ně
612. jako hodnej, což mi přijde takový. Jako jindy nemusíš bejt hodnej, nebo? Tak to je jako v
613. rámci toho co sem zažila jako nějak, to vím, že tam něco takovýho bylo a že mi to přišlo
614. vlastně ubohý, trošku, ne moc do hloubky rozvedený, proč má chlap bejt v rámci
615. nějakých dnů hodnější a nějaký dny jako může bejt zlej, nebo jako co.
616. A: a myslíš, že by se měla vyjadřovat k menstruaci?
617. R: já si myslím, že, že církev neví. Když se řekne téma tvojí diplomky, který je nevím?
618. A: menstruace v českém evangelickém prostředí
619. R: jo, tak když řekneš menstruace v ČCE, tak ti lidi řeknou "a to je menstruace v nějakým
620. jiným prostředí jiná?" "z ní třeba teče jiná krev?"
621. A: ?
622. R: když sme se bavili vo tom, jakou píšeš diplomku, tak sem se setkala tady s
623. tímhle tím názorem, ale tak to je i o nepochopení toho názvu, že vlastně sou z toho
624. konsternovaný, že proč by v ČCE měla bejt menstruace jiná než někde jinde? Ale to je
625. to, že se o tom nemluví, takže lidi neví, co si pod tím maj představit. Takže myslím si že
626. jo, že v rámci, no když vono totiž jak sme takový chlapský jako hodně, jo? Tak si myslím,
627. že je to těžký, tohle téma, ucho..jakože si myslím že třeba lidi, faráři, který ..maj
628. náboženství, konfirmační přípravy, tak že přesně tu dobu, kdy ty holky začínají
629. menstruovat, tak vlastně by o tom klidně mohl mluvit, ale bylo by to divný, kdyby vo tom

630. mluvil, protože, když vo tom mluví chlap a jelikož prostě je víc chlapů farářů, tak vlastně
631. se to jako neodvážím, možná, i když by to téma třeba klidně rád vytáhl, nebo..ale myslím
632. si, že se to dá řešit i jinak, že třeba může říct, třeba téma těla, který je prostě v Bibli
633. jako popsany, nebo je to téma. Tak o tom klidně mluvit a říct že je normální, přirozený, já
634. nevím..ale myslím si, že to není něco co by..ty lidi napadlo, ani, víš? Není to nic, co by
635. člověka napadlo, že jako ani tě to nenapadne a vlastně ti to přijde úsměvný, že vo tom
636. někdo píše diplomku a řeknou si, "no jo, na tý fakultě se už může psát fakt diplomka
637. úplně o čemkoli /smích/", víš? Že už, že je to ANI nenapadne, že „a proč?! A proooč? a vo
638. čem píše?" že vlastně sou z toho konsternovaný, že je to nějaký problém, nebo nějaký
639. téma k diskuzi, neboo /smích/ uchopení.
640. A: hele a bible na toto téma? Na téma menstruace?
641. R: jestli o něm mluví?
642. A: no, jestli si něco vybavuješ a neber to jako zkoušející otázku /smích/
643. R: jo, jo, jo. Že to je nečistý, jo. Žena měla své dny a byla nečistá a byla zahrabaná
644. někde v hlíně, žejo. tak židi maj ženu, která menstruuje za nečistou, že se jí nesmí ani
645. dotknout a, vona se nesmí umývat, žejooo. takže smrdí, protože ta menstruace je
646. taková základ hygieny, žejo. takže vlastně tím degraduje tu ženu ještě víc, na to, že je
647. nečistá, aby se cítila eště jakoby nečistější. Takže takovej židovsko, židovskej pohled,
648. ale biblickej vlastně. Na tohle téma. v NZ si nepamatuju, žádnou zmínku, možná Pavel
649. něco, tam by mohl mít takovýho trošku, ale možná ani to ne, nevím.
650. A: no, je tam nějaká zmínka o ženě, která strašně dlouho krvácela a dotkla se Ježíše a
651. přestala, ale už není branný jako norma, ale spíš, jako změna zdravotního jakoby stavu, jakoby
652. vlastně patologický.

653. R: takže bud je to patologický nebo to je nečistý, noo. v bibli no, ú! Skvělí to je vyrovnání
654. s ženstvím dneska, tyjo /smích/
655. A: no /smích/ a ještě mi řekni, proč si souhlasila s tím rozhovorem?
656. R: /smích/ protože seš moje kamarádka a protože už se vo tvójí diplomce bavíme tak třetí
657. rok /dlouhý smích/ protože to je never ending story, tohle, jakože teď nemyslím tvoje diplomka /smích/ teď
658. myslím to téma, že to je never ending story, jako pro, pro, že v tom evangelickým
659. prostředí prostě.. jako myslím si, že jako není problém menstruace, myslím si že to
660. může být téma, o kterým se může mluvit, nemyslím si že by to muselo být jako primárně,
661. co je jako tabu, že kdybych to někomu řekla, že by mi řekl " hele tak o tom se nebudeme
662. bavit" ale primárně je problém jako těla, asi. Jako přijetí ženskosti, ženského těla.. ale i
663. mužského, mě přijde furt jako, kluk kterej prostě, jako nedej bože holka!, která si dělá
664. dobře, to už jako. My jako končíme tou menstruací /smích/ ale jakože i to, že prostě kluk má
665. jakoby taky možnost se ňák poznávat a onanovat...že to sou prostě témata, který, ke kterejm nemáme zaujatej , ňákej zaujatej postoj, jako všeobecně. Myslím si, že ty názory
666. se na to docela liší, jestli jo, nebo ne, jestli si kluk vyhoní a pak má, pak se hodinu modlí,
667. protože je z toho špatnej, třeba? Nebo já nevim! Nevim, jako nebavila sem se o tom, ale
668. myslím si že problém těla a sebe přijetí, že ty jeho projevy sou něco přirozeného.
669. Protože mě přijde, že jako my jako evangelíci jako ve všem hledáme, že ňák
670. přehlížíme.. tu dobu, která byla před vírou, jakože s tím sem se i, jakoby, no, s tím sem
671. se prostě jakoby potkala i v tý svojí diplomce, trochu, že, že máme tady ty otce, který
672. jako ty, ne naše, ale ty který prostě přemýšleli, který k něčemu přišli a co my
673. respektujem. Hrozně hezký. Ale už neotevíváme to, že třeba něco tady bylo před tím a z

674. toho taky můžeme čerpat. A vlastně se toho bojíme, protože, to sou nějaký rituály a sou to
675. takový trošku úúú, nebudeme běhat kolem vohně přece. Sednem si na zadek a budem
676. si číst bibli a budem vědět, že nic nevíme... A to je takový smutný, no. A už máme
677. strašně dlouhej rozhovor /smích/
678. A: nee /smích/ ještě má dvě otázky, jak hodnotíš svoji první menstruaci, takhle zpětně?
679. R: jako mojí první falešnou menstruaci docela blbě /smích/ a tu opravdovou jooo, dobrý...[OB]
680. A: a kdybych něčemu nerozuměla, můžu se tě doptat?
681. R: určitě,... já mám možná ještě jednu věc.
682. A: no?
683. R: ee, že v rámci toho, že sem měla problémy se svojí menstruací, nebo stále mám, v
684. tom smyslu, bolesti, nepravidelnosti a tak, žejo, tak sem se rozhodla jít na tu hormonální
685. jógu. A vlastně se ve mě bily takový jako zajímavý, jako.. stavy. .. ee, nebo furt se možná
686. trochu bijou, jo, že?
687. A: jako jaký stavy?
688. R: no že jóga je takovej jako východní jev, docela /smích/ aaa, že jóga prostě v evangelickým
689. prostředí, tak jak ho znám já, tak není úplně věc, kterou bys měla dělat. protožee, je to
690. spojený s náboženstvím, takže ve mě byli takový jako "ty vole jako, mám každej den
691. cvičit hormonální jógu, i když vim, že mi to třeba, nebo doufám, že mi to nějak pomůže,
692. anebo radši si říct, hele, to sou vlastně pohanský věci." ale vlastně jako čím víc se
693. prostě přibližuju tomu jakoby, hmm, eee, tomu co bylo před náma, ještě před vírou, tak
694. se s tím dokážu mnohem víc srovnat, jo?, i díky těm rituálům a těmhle těm věcem.
695. Takže mi to zas takovej jakože bych z toho byla nějaká jako úplně jo-ne, to ne, ale..
696. poslední cvik hormonální jógy, je harmonizace čaker.. kterou /dlouhý smích/ kterou, to je ale bod,
697. ne, to je bod, kterej, teďka je to měsíc, co cvičim hormonální jógu a to je bod, kterej

698. Necvičím.
699. A: necvičíš?
700. R: ne. Normálně to jako vnitřně nedokážu.
701. A: nedokážeš, jo?
702. R: ne, k tomu se jako přiznávám, že ...sem poslušná /smích/ víš, že nedokážu to přejít,
703. nedokážu si to sama v sobě vobhájit, že můžu harmonizovat svoje čakry, i když na ně
704. nevěřím. Můžu si říct, hele, tak je to mozek, je to, sou to vaječníky, nevím, je to
705. konečník, ..je to orgán, není to žádná..no jo, ale nedostala sem se k tomu poslednímu
706. bodu, jako sama přes sebe.
707. A: a kdyby sis to třeba pojmenovala harmonizace těla?
708. R: jo, jo, jo, ale, jako, teď sem na tom takhle, že necvičím poslední bod hormonální jógy,
709. protože, se mi to nějak kříží s tím, čemu chci věřit, no. Pro co sem se rozhodla. Tak to je
710. všechno /smích/ ale jako necítím se, že bych byla nějaká jako, že by to bylo v rozporu s mojí
711. vírou, i to, že bych si harmonizovala čakry. Ale nějak nechci, aby to bylo v rozporu s mojí
712. vírou, nebo, jak to říct? No, nechci. Takže si k tomu chci dojít nějak jako sama, a jestli
713. dojdou k tomu, že mi to vlastně přijde jako blbost, harmonizovat si čakry, tak to dělat
714. nebudu a budu úplně v pohodě a nebudu to dělat, což je teďka můj jakoby... což je
715. teďka můj postoj k tomu,
716. A: hmm
717. R: že to nepotře- jakože, mi to nepřijde logický to dělat, ale vlastně vim, že to jsou
718. orgány a že je to normální. Možná to je nějaké jako vnitřní zákaz v mojí hlavě, že bych to
719. neměla dělat.
720. A: hmm,
721. R: jako já sem prostě, v některých věcech potřebuju takovej trochu pomalejší postup /smích/,
722. takže vynechávám poslední bod mojí hormonální jógy. A jinak hormonální jóga je
723. super /smích/
724. A: a chceš ještě něco dodat o menstruaci?

725. R: ne /smích/
726. A: tak to vypnem..
727. R: ano
728. A: tak děkuju za rozhovor.

Příloha 7 Rozhovor 3 (R3)

1. A: Já jsem ti to tady vytiskla
2. R: já jsem to taky vytiskla /smích/ taky dvakrát
3. A: taky? /smích/
4. R: no, protože sem nevěděla, jestli to /smích/ vytiskla sem to v práci /smích/
5. A: to seš hodná, a je ti z toho všechno jasný?
6. R: jó, jo, jo
7. A: no, asi na konci se domluvíme, jestli chceš, abych ti to poslala, ten přepis.
8. Jestli o to máš zájem?
9. R: nóó, já bych se spíš podívala na tu práci, až jí budeš mít napsanou?
10. A: no to určitě, neboj
11. R: když už děláš takový téma, tak to by mě zajímalo, celkově, jako /smích/
12. A: já sem na to taky zvědavá /smích/ tak já ti to tady podepíšu já..., a tady to
13. podepíšeš ty.
14. R: a ta Bohumila Baštecká to je? Její muž je farář, ne?
15. A: jo,jo. Ona nás učí na fakultě, víš?
16. R: a ty nejseš přímo na teologii?
17. A: ne, nejsem. já jsem na tý pastorační, krizový,
18. R: a jóó, tak to jó
19. /podepisujeme informované souhlasy/
20. A: takže tohleto je pro tebe, a to tohleto je pro mě.
21. R: nevím teda, jestli to bude pro tebe přínosné, teda jako /smích/ snad jo
22. A: určitě bude, neboj se /smích/ hele, já tady mám úplně na začátek úvodní dotazník
23. R: no? Jo.
24. A: kde je jako věk, stav a tak vůbec, tak jestli mi ho můžeš vyplnit? Když ti cokoliv
25. nebude jasný, tak se ptej. Je to jen takový rozechřívací.
26. R: táák
27. /respondentka vyplňuje úvodní dotazník/
28. R: počkej, sourozenci ve věku první menstruace?
29. A: no, kolik jim bylo, když si začla menstruovat.
30. R: eee. to musím odpočítat /smích/ no takžeee, brácha je 4 roky a ségra je šest let,
31. takže jim bylo?

32. /dál vyplňuje dotazník/
33. R: eee, sociální vrstva?
34. A: no, to je jako, jak jste na tom byli?
35. R: no, já to nějak neřeším, tak co tam mám napsat?
36. A: no, podle toho, jak jste na tom byli finančně, jako materiální...
37. R: jo, no, tak my jsme na to byli docela blbě..?
38. A: no, to my taky, a já bych tam, napsala nižší střední třída
39. R: no, tak to my jsme taky tak byli...
40. /dál vyplňuje/
41. R: /smích/
42. A: tak řekneš mi, co tě napadlo? /smích/
43. R: červené krvinky /smích/ protože já nevím, já sem viděla nějakou reklamu, nevím, jestli
44. to bylo AIDS, nebo na něco, nějaký, prostě.. Bolesti a vložky.
45. A: jo, áá, vysvětlíš mi je nějak? Ty slova?
46. R: tak ty červený krvinky, tak. To se mi nějak, prostě se mi to tam nějak objevuje,
47. nějaká asociace, ne nějaká konkrétní, ale prostě, prostě to tam jako je, prostě krevní
48. sraženina a tak, jako. noo, já bych nic konkrétnějšího asi k tomu neřekla. Pak
49. bolesti, to, tak bolesti, to sem měla, eee, ze začátku docela velký, nebo pořád,
50. jako. Dokud sem nebrala antikoncepci, hormonální v práškách, tak to byla docela,
51. tak sem měla problémy, jako s bolestí docela velký, protože mě bolelo v
52. podbřišku, záda.. a bylo to fakt děsný, první tři dny. Potom sem brala asi 5 let
53. hormonální antikoncepci, takže to už se jako zlepšilo, že už sem jí skoro vůbec
54. neměla, žejo. takže aj bolesti byly pryč, to bylo úplně supr období. A teď je už
55. zase neberu, takže se bolesti zase vrátily a myslím si, že je to o trošku horší,
56. protože..
57. A: fakt?
58. R: no, mě se zdá, jakože jo, jo? Že prostě ještě přibylo to, že prostě jako, jako já
59. vim, že dycky poznám, dycky sem poznala, že to na mě de, ale teďka ještě,.. nějak

60. asi, mm, jak dycky nastane ten první den, tak eee, mě stoupne teplota, nebo
61. prostě není to ňákých 37, jo? Ale, ale je to ještě horší, než před tou antikoncepcí
62. a prostě, ta bolest mi jde třeba i do stehen, jako? Takže je to strašně nepříjemný
63. a taky záleží, jestli třeba den před tím, než mi to začne, jestli mám ňákej pohyb
64. nebo ne, jo? Takže když třeba se hodně pohybuju, tak, tak je to dobrý, tak je to v
65. útlumu, anebo si ještě hnedka PŘED TÍM VEMU IBUPROFEN a je to dobrý, jako,
66. jo? Nic, bolesti sou, ale nejsou tak strašný a dá se to přežít, ale když si prostě
67. nevemu ibuprofen, a prostě se moc nehejbu, tak je to strašná bolest, hlavně v
68. podbříšku, záda mě teďka moc neberou, ale hlavně ten podbříšek, a je mi trošku i
69. nevolno první den. A prostě cejtím, no takovou trošku nevolnost, takže se mi zdá,
70. že se i to trošku zhoršilo, ten stav, že takovejtle stav sem před tou hormonální
71. antikoncepcí prostě neměla. Takže to se mi zdáá jako, docela zásadní změna,
72. jo? Že teďka to pociťuju mnohem víc, ty začátky.. aa, noo, takže první den, dva,
73. je to docela krizový, takový nepříjemný, takže, furt to bolí, žejo? A, ale dá se to
74. vydržet, noo, jako. Chodim do práce, ale spíš tam umírám bolesti, než cokoliv
75. jinýho :-) takže už si někdy říkám, že bych radši měla zůstat doma, no, jo. A
76. pokud mám štígro, že se to dobře načasuju a zrovna sem někde eště venku, tak,
77. ee, a prostě mám ten pohyb, tak jako je to dobrý, no, potom. No je to lepší.
78. A: jako vyloženě fyzickej pohyb, že si jdeš zaběhat, nebo zacvičit?
79. R: noo, fyzickej pohyb. Takže, jako, no. Jinak je to děsný :-)
80. A: a to poslední slovo máš?
81. R: vložky, noo
82. A: a? No?

83. R: jako, eee, když mě bylo těch dvanáct, tak zrovna v ten den, jakoby kdy sem
84. měla poprvý menstruaci, tak sem si říkala, že vlastně, jako je jakoby KONEC
85. jedný etapy.., kdy vlastně, už začíná něco nového. A mě strašně vadilo, řešit
86. vložky, jo? Já vim, že sme to řešily s holkama už jako před tím, než sem to měla,
87. jako na základce, jo? Ale.. Pak sem si říkala, že vlastně, teď už.. prostě je to pro
88. mě voprůz, začínat s těma vložkama, že to je...jakoo..., že se toho jen tak
89. nezbavim, jo? Že to budu teďka mít DLOUHOU dobu, několik let a vůbec sem se
90. na to netěšila, jo? Já sem jenom, když sem slýchávala, vo tom, jak to řešej, žejo,
91. a že si kupujou támhle a tamty druhy vložek, a takový. Tak jako dobrý, ale trošku
92. už to pro mě byl strašák a, a potom v těch dvanácti letech, když to teda přišlo, tak
93. sem byla zklamaná a strašně našťvaná, že už musím taky řešit vložky! Že se mi
94. nechce je nakupovat! Že je to hrozný /smích/ a že už to nebude takový, jako před tím /smích/
95. protože, žejo, to strašně omezuje, a, no. A jako, tampóny sem nikdy
96. nevyzkoušela a ani do nich nechci jít.. protože se často měněj a sou z toho i
97. infekce, takže to je další důvod, proč to nechci, a tak, takže jako.. a na kalíšek
98. sem se eště neodhodlala, ňák, jako.
99. A: no, doporučuju
100. R: jóó? Ty ho používáš?
101. A: no, je to s ním fakt příjemný
102. R: a nic neproteče?
103. A: ne, když si ho dobře dáš, tak nic neproteče, tam je důležitý, aby přilnul a pak
104. nic neproteče. A to získáš grif
105. R: a jak poznáš tu velikost?
106. A: hele to je před porodem a po porodu, to je docela jednoduchý
107. R: takže to je ňáká univerzální?
108. A: jo

109. R: a to vytahuješ jak často?
110. A: no tak to záleží, já to mám třeba 6-8 hodin, podle toho, jaké mám program.
111. Když mám hodně nabytej den, tak to mám dýl.
112. R: aha, a jak dlouho to trvá?
113. A: néé, to zase ne. To trvá pár minut, já na to potřebuju klid, jako vydechnout
114. si a tak. Jako na začátku jsem byla hrozně nervózní, jestli neprotíkám. ale teď už je
115. to úplně v pohodě. A v noci, to je tak pohodlný. Já se s vložkou nevyspím.
116. R: néé? Aha, tak to já nemám takový.
117. A: no pro mě je ten kalíšek jako úplně nejlepší možnost.
118. R: nóó, já k tomu zatím nijak neinklinuju, ale možná bych to někdy zkusila,
119. ten kalíšek.. a to používáš celou tu dobu?
120. A: no, během celý menstruace.
121. R: aha, to je dobrý.
122. A: no, je /smích/ hele a no, vzpomínáš si teda na svojí první menstruaci?
123. R: Joo, vzpomínám, to bylo děsný, jako.. Já sem totiž o tom, jakoo, já
124. nevím, jo? Někdo třeba to strašně prožívá, co sem tak četla na internetu,
125. žejo, tak, ty holky tam píšou, že prostě to strašně oslavovaly ten den, ale u
126. mě to tak třeba prostě nebylo, jo? Já sem to ňák.. prostě neřešila tady ty
127. věci, já vim, že sme se s holkama o tom bavily nějak, jako jo. Ale když byl
128. ten první den menstruace, tak, tak sem nechápala co se děje, protože sem
129. si myslela, že sem se ňák jako zranila, protože já sem se před tím ňák
130. poranila, když sem jela na kole, tak prostě, sem blbě najela na něco, takže
131. sem měla jakoby z pochvy ňáký krvácení, tak sem si říkala "tak to bude asi
132. něco podobnýho" no a pak mě to máma vysvětlila, no. Takže jako sem
133. byla překvapená, jako krvácení nebylo ňák jako silný, žejo, takže to bylo

134. dobrý. A bolesti sem měla jen nějaký slabý, na začátku, nevim. No
135. (povzdech) tak jako sem se s tím.. asi teda jako nějak potom srovnala, aa..
136. jako že bych to nějak úplně prožívala "joo, je to moje první menstruace", to
137. ne, to ne teda. Ale jako ten den si velice dobře pamatuju. No.
138. A: a můžeš mi ho povědět? Jestli ti to nevadí?
139. R: to byla nějaká, myslim si, že neděle, já teďka nevim, jestli bylo jaro, nebo
140. léto, protože byl hezkej den, to si pamatuju. A to bylo zrovna po kostele,
141. myslim, že. A já sem prostě si odešla na záchod a všimla sem si krve, mě
142. to, mě to teda asi nejspíš nebolelo, protože mi to bylo divný, že krvácím,
143. takže sem se hnedka jako ptala mámy, co to jako znamená? aa, tak mě
144. řekla, že to je teda ta menstruace, aa..takže potom už sem šla druhý den
145. jako kupovat vložky, no. To bylo ještě do obchodu, kterej sme měli ve
146. vesnici, takže to bylo takový pro mě nepříjemný! Protože jako, žejo, vložky
147. a tak.. /smích/ no já už si pamatuju jenom jako tu jenom ten moment, kdy sem
148. koukala, že mám pár kapek krve, jako? v kalhotkách, to bylo asi tak
149. všechno a pak jako si říkám, no? Já si myslim, že sem byla trošku zdrcená
150. z toho, že prostě už musím řešit ty vložky a že to je něco takovýho.. právě
151. že ta nová etapa, ten další krok jako do dospělosti..
152. A: a to si řekla po tý menstruaci, že je to nová etapa, když seš, dozvěděla,
153. že teda menstruuješ? Nebo nějak před tím ti to běželo hlavou?
154. R: ne, ne, ne, až poté, jako že to je pro mě něco novýho a že to bude
155. vlastně záležitost na, že už se těch.. mě šlo hlavně o ty vložky /smích/, že se jich
156. hned tak nezbavim, jo? Prostě /smích/ věděla sem, že to bude na několik let aa,

157. že už prostě, noo, byla sem zklamaná z toho, že už to nebude období, kdy
158. sem prostě nekrvácela, kdy sem ty vložky nemusela řešit, žejo. mohla sem
159. jezdit kamkoliv, bez toho aniž bych něco řešila a /povzdech/, no takže já
160. sem z toho nebyla moc nadšená, jakože prostě musím používat ty vložky,
161. no.. /smích/ /smích/ takový trauma z vložek /smích/
162. A: no jo, hele a první kdo se to dozvěděl, byla máma?
163. R: no, tak to byla máma, noo. /smích/ A pak, já si myslím, že sem to
164. kamarádkám asi hnedka neřekla.. já sem to pak řekla... já už pak nevím,
165. jak to bylo. Něak sem se s tím smířila, i když teda sem to měla hodně
166. bolestivý, takže to bylo dycky příšerný, ty dny když to přišlo. Tak to sem
167. fakt jenom jako ležela a strašný bolesti.. to byly, takže to bylo strašně
168. nepříjemný.. aa. Pak sem o tom poprvý asi řekla, já nevím, někdy ve 13,
169. nějaký kamarádce, jen tak jako když sme se bavily o menstruaci, tak jako
170. sem jí to řekla jen tak mimochodem, jako, jo? Že už sem si z toho prostě
171. nic nedělala. Aaa, no..
172. A: a bylas na to připravená, že budeš menstruovat?
173. R: nějak, nějak ne, hele, vůbec ne. Já jako sem to nějak zaregistrovala, jako jó,
174. že se mi to stane, ale kdy, to teda ne-e.
175. A: a co to znamená tos věděla? Jako jak to probíhá.?
176. R: úú? Nó? Hele, jak to probíhá, ten průběh sem asi úplně nevěděla, jako
177. já sem věděla, že jako prostě, ségra prostě používá s mámou vložky,
178. protože si je furt kupovaly, žejo, takže sem věděla, že je užívaj a že asi
179. nějak krvácej, ale jestli to má, jestli prožívaj nějaký bolesti, nebo nee, nebo
180. celej ten cyklus.. jakoo, to sem nějak vůbec před tím neřešila, jakoo.
181. A: takžes to věděla spíš jako z rodiny

182. R: noo, z rodiny, no přesně tak.
183. A: ehm, a jaks to vnímala, že už jako menstruuješ?
184. R: noo, jakoo, nelíbilo se mi to /smích/ /smích/ nebyla sem z toho nějak nadšená, noo..
185. ale asi sem to nějak potom přijala, noo, to už je další část, kterou si moc
186. nepamatuju, noo... asi sem to nějak jako, asi po delší době, sem to nějak jako
187. přijala, že to tak prostě je, jo? Že, jak už sem říkala, že ty kamarádce, sem
188. to řekla jakoo věc, kterou jako prostě už, jen tak mimochodem. Takže pak
189. už sem to neřešila, brala sem to jako součást mého života, a..
190. A: a ta kamarádka už menstruovala?
191. R: vona, myslim, že v té době, taky začínala, možná, že už pár měsíců,
192. vona je tak, já myslim, že je asi vo rok myslim mladší, než já, nebo tak.
193. Takže pár měsíců už měla za sebou, no..
194. A: a co sis jako myslela, když si zjistila, že teda menstruuješ, že to je teda
195. ta menstruace? Co tě tak jako napadalo kolem toho?
196. R: úú, to je těžká otázka...
197. A: tak ty si říkala ty vložky...?
198. R: (dlouhá pauza) no, mě teďka nic nenapadá, já fakt nevím, co jakoby
199. ta... nevím, jestli sem to nějak jako víc řešila, jako že bych si to spojila,
200. jako nějak s těhotenstvím, to nevím, to možná jo, jako nějak eee. no tak o
201. sexuálních věcech, žejo, to sme se už učili někdy ve, na začátku prvního
202. stupně, nebo ve třetí třídě, už tam myslím /smích/
203. A: fakt, jo?
204. R: nee, tak jakoo, já si pamatuju v nějaký prvouce, nebo kde, nebo já nevím,
205. jestli to byla třetí, nebo. Ale vim, že už se tam začalo trošku, začalo tak
206. jako mluvit o tom, jak prostě se rodí děti a jak ti partneři. Takže tu sexuální
207. jakoo, tu sexualitu už sem nějak jako prožívala ale ne, nějak INTENZIVNĚ,

208. jako jo? To už sem v tom nějakým vývoji byla, jako v nějakým
209. sebeuvědomění, nějak, aleee.. tyjo, co ještě dál (povzdech), tak já nevím,
210. noo, s holkama sme si povídaly vo tom, že po menstruaci, jako když máš,
211. žejo s menstruací už můžeš mít děti.. ale tak, já sem v tý době, mě bylo
212. dvanáct, já sem s nikým nechodila, prostě, já sem začala vlastně jako
213. chodit s někým až vlastně dost pozdě, no v osmnácti. Takže sem tomu
214. nedávala tomu nějaký důraz na tady ty věci, dokud se mě to nějak osobně
215. netýkalo.. takže jako, protože, ani v okolí prostě ve škole nikdo takovej
216. nebyl, kdo by mě fakt zaujal, nebo ani na vesnici, takže sem to nějak moc
217. neřešila, tuhle otázku..
218. A: no, to je jasný, no
219. R: joo, jako samozřejmě sme si říkaly, kdo je třeba těhotnej, protože třeba
220. kamarádčina sestra, která je starší, měla dítě už v 18. takže to bylo takový
221. velikánský tajemství, žejo, v tý době pro nás, byly sme, ale to už sme byly
222. někdy v osmičce, v devítce, takže to už nám bylo nějakých 15 (povzdech)
223. jako, ale
224. A: a jakou si měla menstruaci? Ty si už říkala bolestivou
225. R: noo, docela bolestivou, to bylo děsný. A i jakoo myslim, že silnou. Silnou
226. a bolestivou. První tři dny byly dycky strašný, aaa, potom s tou
227. antikoncepcí, to už skoro nebyla a teď se mi to vrátilo, já myslim, že tak
228. jako středně silnou, že si třeba neberu jako na noc takovýty velikánský
229. vložky, ale normální, že fakt ty tři, čtyři, čtyři dny, eee, je to takový, žejo, ty
230. první tři dny sou nejsilnější, čtvrtý den je to ještě tak středně, aa pak už je
231. to mnohem, mnohem lepší, žejo, aa, takže ze začátku sem to měla, noo, docela silný a hlavně

232. ty bolesti, ty byly příšerný, a ty se mi teďka vrátily, a, no a ještě se mi to vlastně dycky
233. POSOUVÁ. Dycky, v jednom měsíci, jak je, já si myslím, že je to ňák jak je únor, tak se mi
234. začně posouvat ta menstruace, že třeba mi začíná, já nevím, třeba na konci měsíce a další
235. měsíc se mi to POSUNE o tejdén dřív, jakože to sestupuje z toho měsíce, jo? Že to mám pak
236. třeba uprostřed měsíce a pak další ňák, je to zase už na začátku měsíce. Takže jednou za rok
237. se mi to stane, že mi to takhle skáče po tom měsíci a pak se to zase ustálí na tom začátku
238. měsíce zhruba. A takhle mi to vydrží asi půl roku a pak se mi to zase.. tak nevím, jestli je to
239. kvůli tomu, já nevím kvůli čemu to je, ale teďka sem zaznamenala, že se mi to dvakrát takle
240. stalo.
241. A: hmm. to je zajímavý, to se ti tak ňák krátí ten cyklus?
242. R: já nevím? Ale to se mi takhle stalo, vim, že to bylo aspoň dvakrát za, letos a loni určitě si to
243. pamatuju, že to tak nějak bylo. To sem si říkala, to je divný, jako.. že se mi to takhle přesouvá..
244. nevím, jestli to bylo přesně měsíc po měsíci, ale všimla sem si toho, že to prostě takhle
245. přeskakuje.
246. (přišli další hosté do kavárny a sedli si blízko k nám, takže jsme se domlouvaly, jestli
247. zůstaneme, nebo jestli půjdeme pryč, nakonec jsme se rozhodly zůstat, protože to byli cizinci,
248. takže nás neznervózňovalo, že nás někdo poslouchá)
249. A: a co si dělala, když si menstruovala? Jako zajímaj mě spíš ňáký změny v chování? Že se
250. ten den asi trochu proměnil, ne?
251. R: no?! Tak spíš asi v návycích asi úplně neé, tak jako, já se snažím dost často jako chodit do
252. práce, i když to mám a mám ty bolesti..
253. A: no a tehdy, když si to dostala?
254. R: tehdy když sem to dostala? Jako úplně poprvý, když sem to dostala?
255. A: no, ty začátky, jak se to rozbíhá
256. R: tak to si fakt nepamatuju, ale asi ne, jako že bych změnila návyky, to si myslím, že asi nee.

257. A: myslím tím jako nějaký spojený i s hygienou, nebo s denním harmonogramem
258. R: joo, tak samozřejmě sem se jako častěji myla, jako ták.
259. A: a něco úplně nového, jiného, co by ta menstruace přinesla, co si do té doby nedělala?
260. R: tak to asi ne?? Ne? Nevím, jestli bych měla? /smích/
261. A: to je prostě taková otázka /smích/
262. R: já myslím, že ne, hele, tak tohle už si tak do detailů nepamatuju /smích/ že by mi to přineslo? Ne,
263. jenom se se častěji myla, kvůli hygieně, a, no, tak jako možná, ale to už nepatří k tomu dni.. no
264. tak jako sme se vo tom bavily s těma kamarádkama.
265. A: a jako bylo pro tebe a pro tvoje okolí něco jinak než jindy? Když si začla menstruovat? Jestli
266. se k tobě třeba máma nebo táta, nebo sourozenci jinak chovali?
267. R: teda, tak to už nevím. Ségrou v té době už byla mimo domov, já sem jako třeba sourozence
268. moc často nevidávala, protože voni už pak studovali jinde, takže se tam ukazovali jenom o
269. víkendech, doma.. možná jako.. se ségrou, mm? Asi možná sme vo tom víc trochu se bavily se
270. ségrou, ale to bylo fakt jako nárazově, protože já sem jí málokdy viděla. Bráchovi sem to asi
271. řekla, ale ten to moc asi nebral jako /smích/ prostě kluk, hmm.. tak máma ta o tom věděla. Asi ne, to
272. asi ne.
273. A: a ty ses sama nějak změnila v té době? Tak je to takovej věk s nástupem puberty, ta přináší
274. nějaký změny, ale jestli si nějaký jako konkrétně vybavuješ?
275. R: spíš, to asi nee, to asi ne?
276. A: a tvoje tělo se nějak změnilo?
277. R: tak možná že mi víc rostly prsa, ale nevím, já.. nějak výrazně, tak tohle už sem jako
278. nesledovala, nebo si to fakt nepamatuju, já už fakt nevím.. ochlupení možná, žejo, tak to roste
279. víc, tak to bylo takový dost nepříjemný.. no, mě se to zdá jako nepraktický... ale... si
280. nepamatuju teda.
281. A: a ty si, při slově menstruace tě teda napadlo červený krvinky, bolest a vložky, a pro tebe to
282. znamená jako konkrétně? Jako co to pro tebe znamená, tyhle ty tři slova?

283. R: tak jako znamená to, že můžu mít kdykoliv děti, žejo.
284. A: ta menstruace
285. R: no? Takovej znak jako toho, že prostě můžu otěhotnět a prostě s tím spojený ty věci, žejo,
286. kdy můžu a kdy ne /smích/ a s hormonální antikoncepcí spojený, jako..
287. A: a k těm červeney krvinkám, bolesti a vložkám tě eště něco napadá? Co to pro tebe
288. znamená?
289. R: tak k těm vložkám už asi ne /smích/ k bolesti.../povzdech, pauza/, no?
290. A: tak tě už nemusí napadnout vůbec nic a je to v pořádku.
291. R: noo, tak jako..
292. A: tak co pro tebe znamená bolest?
293. R: jako tady ta menstruační bolest pro mě znamená jako.. něco o čem vim, že přijde, prostě
294. jednou za měsíc, vim, že to bude bolet, jako ňák sem.. ňák sem s tím srovnaná, ale že by to
295. bylo něco příjemnýho, to nee, teda jako. Ale že by jako, já nevím, co eště dalšího.
296. A: a červený krvinky pro tebe vlastně znamenaj?
297. R: /smích/ to mě jen tak vytanulo na mysli /smích/ ta sraženina a tak, jako je to zajímavý pozorovat tu krev,
298. jako mě prostě.. někdy je fakt jako hodně hutná a někdy je řídká..
299. A: a na to je skvělej ten kalíšek, tam to vidíš
300. R: jo?
301. A: tam to vidíš, já jsem do tý doby, než jsem ho začla používat, tak jsem vůbec nevěděla, jak ta krev
302. vypadá, že tam jsou kusy
303. R: no, třeba kusy toho vajíčka, to je zajímavý to pozorovat. ale nevím čím to je daný, že jednou je to
304. fakt hutná sraženina, ale někdy když to mám tak středně silný, tak je to prstě čistě jako krev, není tak
305. sitá, tak vínová. Ale je spíš taková do červena, taková řidčí. Ale nevím čím to je, jestli něco vypiju, nebo
306. pitným režimem, nebo čím je to daný? Já nevím. Ale mezi těma kouskama toho vajíčka je taková čistě
307. červená krev.
308. A: tak to nevím, já jí mám furt takovou tmavou.
309. R: tak to já většinou taky /smích/
310. A: hele a ty si teda na začátku netušila, že menstruuješ, ty sis myslela, že je to ňáký zranění

311. R: no, no, no
312. A: a ee, když ses teda dozvěděla, že to je menstruace, věděla si, že to znamená, že můžeš
313. otěhotnět, když budeš mít pohlavní styk?
314. R: já nevím, jestli sem si to v té době.. Asi možná jo, já jako, jo...
todle sem asi v tu chvíli
315. nevnímala, protože já sem hlavně vnímala to, že to, že prostě TO NECHCI.. jo? Že před tím
316. sem si to užívala víc to nějaký dětství, žejo. protože na vesnici sme se tam hodně kamarádili s
317. těma děčkama, furt sme blbly, takže sme si užívali velice šťastné dětství ne vesnici /smích/ takže
318. jakooo.
319. A: a měli ste ve škole takový ty vzdělávací hodiny? Jo, to si vlastně říkala.
320. R: joo, ve škole.. já si fakt pamatuju, to bylo někdy na prvním stupni, jo? Jakože to byli jenom
321. velice jako lehce sme se toho dotkli, ne jako nějak do hloubky, ale velice lehce se tam jako
322. naznačilo jak to asi je. Já si to přesně nepamatuju, jenom si vybavuju OBRÁZEK /smích/ prostě pár,
323. jak je jako na misionáře, žejo, to je všechno. To je prostě obrázek z prvouky, jo? /smích/
324. A: /smích/
325. R: A pak samozřejmě na druhým stupni tam už se žejo samozřejmě rozebíraj rozmnožovací
326. orgány a to je zase přírodopis.. tak to je vo něčem trochu jiným, i když tam žejo se pubertáči se
327. samozřejmě všichni chlámou tomu a.. počkej já se vysmrkám /Niello smrká a hledá kapky/
328. A: a o ovulaci si měla nějaký lehký mínění, když si začala menstruovat?
329. R: to asi né, já sem to, myslim si že ne, ale já si to fakt nepamatuju, ale myslim si, že spíš ne-e.
330. jo protože jako, doma sem o tom, já sem o tom vlastně doma nechtěla mluvit s mámou,
331. protože jak tam nebyla ta ségra a brácha. Tak tam byli jenom naši, žejo? Tak s tátou sem to
332. prostě neprobírala, protože to nemělo smysl, žejo. a ani nebyl čas a s mámou sem to nechtěla.
333. Já sem vlastně nikdy o takovejch věcech s mámou nechtěla mluvit, jo? Ani o sexu. Prostě k

334. sexu sem si přišla sama, nějakým způsobem. Sem si něco někde přečetla, protože sou různý
335. knížky a takový. Takže tó. to sem vlastně s nima nikdy neřešila takový věci a ze školy žejo
336. prostě se to dítě prostě k tomu dohrabe samo, když chce, žejo, takže, vlastně ani todle sem s
337. ní neřešila , protože se mi fakt nechtělo, jako. Možná bych to řešila víc s těma kamarádkama,
338. než s mámou, jako.
339. /Niello smrká, atd./
340. A: tak mě teď zajímaj ty prostředí, můžeš mě říct, v jakým ses pohybovala?
341. R: tak, my sme v tý době žejo bydleli na tý vesnici, která je malá, má 80 obyvatel /smích/ nejbliže do
342. města je asi 12km, ale byla tam jako docela velká grupa děcek, ee, podobnýho věku jako já,
343. nebo i stejnýho. aa.. takže jako já sem tam měla jako nejbližší kamarádku vlastně z tý grupy a
344. pak tam bylo hodně kluků, takže žejo s těma sme spíš blbly a s kamarádkou.. s tou sme to
345. vlastně taky málo kdy jako řešily, tadyctu věc. aaa pak eště prostě kamarádky ze školy, s těma
346. sme společně chodily na autobus, takže při cestě na autobus sme prostě, já vim, že sme
347. kolikrát řešily vložky nebo právě i tu těhotnou sestru, jo? A pak stou kamarádkou z tý sousední
348. vesnice sem si povídala o menstruaci.
349. A: takže to byla škola a další kamarádi?
350. R: no, kamarádi
351. A: a byla tam jako nějaký sbor zahrnuj v tom prostředí? Jako jestli to bylo prostředí, ve kterým
352. ses pohybovala?
353. R: jo to jo, ale tam nikdo takovej nebyl, nebo tam chodila i ta kamarádka takže to je asi tak
354. jedinej člověk se kterým sem se vo tom myslim bavila, a jinak ze sboru NIKDO. Nás tam bylo
355. jako děcek tehdy jako docela hodně? Ale bylo tam taky hodně seniorů a střední věk, takže
356. tó..no. ale já nevím, jak to měly ostatní holky, jestli fakt? Jestli to nějak s těma jejich matkama
357. nějak jako probíraly? Já si myslim, že s tou ze sousední vesnice, co sem jí jako řekla, že mám

358. menstruaci, po několika měsících, nebo po roce, tak ta si myslím, že to se svou mámou řešila a
359. i se svou sestrou, protože voni si byly blízký a voni bydlely samy, bez otce, potom už. A ta
360. druhá to nevím? Protože ona má ségru, o hodně mladší a v tý době, eee, když já sem začala
361. menstruuovat, tak to ještě nebyla na světě ta její nejmladší sestra, pak měla jenom bráchu,
362. takže s tím to určitě nerozebírala, se svou mámou to nevím jak, jako maj dobrý vztah. Ale jestli
363. o tom mluvily, to nemám tušení, to zas do toho tak nevidím, aaa, noo.
364. A: a základní škola v souvislosti s menstruací pro tebe znamenala co?
365. R: já vim, tak na základní škole probíhali tak běžný informace žejo? v rámci nějaký výchovy.
366. Stejně jako sme tam měly vaření, tak si myslím, že tam probíhaly i nějaký jako normální o rodině
367. a o těhotenství - já už si to nepamatuju, ale myslím si, že něco takovýho tam probíhalo, asi
368. joo.. asi nějaký takový informace, pak na střední žejo, tak tam už bylo o drogách a tak a i o
369. těhotenství, takžeé, no tam sme měli pozvaný, myslím, že ze Sananimu někoho, takže tam byl
370. třeba jako kroužek jako, sme udělali kroužek z lidí, kde byla možnost se zeptat NA COKOLIV,
371. takže tam se někdo ptal, třeba na závislosti, pak někdo na sex a takový a nevím co všechno,
372. takže tam takový různý věci proběhly.
373. A: hele a ty si dcera faráře, tak co to pro tebe jako znamenalo v souvislosti s menstruací?
374. R: ... já sem si to s tím nijak nespojovala /smích/ jako, u nás se ta fakt jako nějak.. jako já vim že
375. ségra, já nevím, prostě, sme to tak jako brali normálně v rodině žejo, že sme to nějak
376. nerozebírali jako, jako tátu to asi moc nezajímalo, tak asi věděl, potom, že teda mám
377. menstruaci, já si myslím že si to nějak ty informace s mámou vyměnili že prostě tó, ale nějak sem
378. si to s tím nespojovala jako přímo, nó.. jako takovej normální průběh, prostě /smích/ taková ženská
379. záležitost, noo.

380. A: hele a pohybovala ses pak v evangelickém prostředí, jako evangelický mládeže?
381. R: no? Já sem, jak sme byli na tý vesnici tak, sme byli docela jako odřízlí, sice sem párkrát
382. byla, my sme se stěhovali v patnáctí, já sem na první mládeži byla tak já nevím ve 12, ve 13 a
383. to sme dojížděli do toho města, aaa, tak jako, jinak sem. Já se vlastně začala víc pohybovat
384. mezi evangelickou mládeží až po přestěhování, jo?
385. A: hm?
386. R: noo, že sice sem tam byla na nákejch dětskejch dnech seniorátních, který byly jednou za
387. rok, myslím? To bylo tak 3x za tu dobu, co sme tam začli nějak jezdit? aaale, jo a pak sem ještě
388. jezdila na vody, takže tam sem už tu menstruaci řešila, kvůli tý vodě, zase jo? /smích/ takže to sem
389. si zase říkala s holkama, že máme jako tooo, nebo nemáme.
390. A: a to byly evangelický vody?
391. R: joo, to byla evangelická mládež, jako ze sboru jakoby.
392. A: a když se teď budeme bavit o evangelickým prostředí, který přišlo po přestěhování?
393. R: no?
394. A: tak co tohleto prostředí pro tebe znamenalo v souvislosti s menstruací?
395. R: nó...
396. A: a tak ještě k tomu evangelickému prostředí, který tam bylo, když si ještě bydlela na tý
397. vesnici?
398. R: noo, já nevím, jak to tam tehdy bylo, já sem na seniorátky začala jezdit až tady, do tý doby,
399. já sem nevěděla co sou to seniorátní dny. Takže sem poprvý až po přestěhování a to mě bylo
400. 15, nebo 16 let a takže tam sem spíš jezdila na ty vody, na lesní brigády, tak to sem začla
401. jezdit od 13.. no, takže tam sme se o tom, sem tam s těma děckama taky bavily, jako s
402. holkama, tam to bylo zase daný tím, žeee, mm, tam právě na tý hájovně tak tam nebyla ani
403. elektrika, ani koupelna, takže sme se chodily koupat do řeky, takže to bylo docela nepříjemný
404. když člověk měl prostě tu menstruaci, žejo, na tu hygienu. A vůbec je to takový divný, když se

405. umýváš v řece /smích/ eště studený a teďka ti tam plave ta krev..., ale myslim si, že horší je ten
406. šampón v tý řece, že ta krev je taková eště přírodnější jako, joo, ale joo noo.
407. A: a v souvislostí s menstruací tyhleto prostředí pro tebe znamenaly co?
408. R: spíš asi jenom to, že sem musela teda řešit, jak to teda udělat, abych měla, abych tó ňák
409. komfortně, abych to měla komfortní, abych nemusela furt řešit vložky, nebo táák, abych se
410. prostě nenamočila, žejo, když sem byla na vodě, nebo ták, aby to bylo všechno oukej a abych
411. to všechno jako zvládala dobře, když už mám tu menstruaci, no.
412. A: a měla si kamarádky v evangelickým prostředí?
413. R: no jako spíš v bývalým sboru, hodně i v tom současným, nebo v tom druhým.
414. A: a s těma si řešila ňák menstruaci?
415. R: hele my sme, my sme se o tom asi bavily, ale ne nějak do hloubky.. jenom asi o průběhu, ale
416. že bysme si vo tom nějak víc bavily, to asi ne, hmm, nebylo to ňák častý téma, noo
417. A: a proměnily se ňák tyhleto prostředí, třeba v souvislosti s tím stěhováním?
418. R: jako jestli se mi nějak změnilo prostředí? žejo, tak mys sme přišli z vesnice do města, takže
419. pro mě strašně velká změna, já sem vůbec, já sem byla takový, jak to říct, takový jako KUŘE,
420. jo? Který se vůbec nevyzná. Protože tam OSMDESÁT lidí, v sousední bylo asi tak 120, v další
421. sousední vesnici bylo tak 50 lidí, město má 50 tisíc obyvatel a tam sem jenom, přes tejdén ve
422. škole a to bylo všechno. Sice sme měli plno návštěv v průběhu roku, jo? To jo, ale, vlastně
423. sem se cejtila, jako prostě /smích/ to bylo děsný, no, pro mě ten začátek, protože jakoo, ze začátku
424. sem ani neměla mobil, takže sem prostě chodila jak blbec s mapou po celým městě, když
425. holky prostě na střední, jako mě, že sem prostě byla jako naivní v hodně věcech, jo? Sice tam
426. sem chodila na zábavy, jo, dobře. Na diskotéky sme moc nejezdily v tý době, protože to bylo

427. daleko a my sme radši chodili na ty zábavy, který jako byly o pár km dál, nebo v sousední
428. vesnici. A diskotéky mě nikdy nebavily, ani teď. Možná sem byla na ní až po tom přestěhování.
429. Já sem si zvykla prostě na ten rock, takže sem vyhledávala pak jenom koncerty a kluby. Alé,
430. takže jako, to bylo pro mě všechno strašně nový, jo? Když třeba holky na střední začaly mluvit
431. vo tom, že jdou na diskotéku /vynechaný název diskotéky/, tak já sem do tý doby vůbec
432. nevěděla vo co se jedná, takže sem si myslela "no tak to je dobrý, tak vony choděj plavat, jako,
433. to sou dobrý /smích/" no, mě jako nikdo neřek, co to je. Pak sem se teda postupně z těch rozhovorů,
434. protože když sme měli třeba kreslení, nebo já nevím co, tak holky se tam samozřejmě chlubily
435. svejma historkama, kdo je svedl, nebo já nevím, že prostě si to někdo rozdával někde na
436. záchodcích, nebo že slečna byla na ostro, nebo že tahle měla pervitin, takže sem z toho pak
437. pochopila postupně, že se jedná o diskotéku /dlouhý smích/ já sem se radši ani neptala, jo? A ony vo tom
438. mluvily dost často a chodily tam každėj pátek, takže /smích/ já sem si fakt připadala, já sem byla
439. taková hodně vystrašená, jo? Ale musela sem se ňák překonat a prostě to po tom
440. přestěhování ňák přijmout a dobře mě docela přijali i, já sem začla chodit do jednoho kostela,
441. díky mý sestře, takže sem tam chodila s ní a tam byli všichni takový příjemní, přátelský,
442. otevření. Takže to bylo pro mě takový jako dobrý, jo? Jako že se mi tam začalo líbit, bylo to
443. vřelý prostředí, takže sem pak postupně se seznámila s lidma, začala sem jezdit se ségrou i na
444. ty seniorátní dny, takže tam sem našla další lidi, pak sem, když mi bylo 18, tak sem poprvý
445. potkala jako gaye, kamaráda, kterej mi hnedka první den řekl, že je gay a mě to vlastně
446. překvapilo, že sem nebyla jako úplně vytřeštěná, ale že sem to přijala tak jako normálně, aaa..
447. Jako samozřejmě sem věděla, že sme to řešili už na základce, myslim. Ale já prostě tydle věci

448. nějak přijímám, tak jak sou a netřeštím oči, že tenhle je homosexuál a tenhle zase něco. (...) já
449. se asi snažím víc přijímat věci tak jak sou, já to mám asi po babičce, která se teď smiřuje s tím,
450. že špatně vidí, a třeba těžko se s tím smiřuje, ale pak řekne, že teda tak to jako je a ona to tak
451. bere. takže já si myslím, že to mám taky trochu po ní, že prostě беру věci tak jak sou, jo?
452. Některý. Taky se s něčím špatně smiřuju, ale prostě takovýchle věci ohledně sexuality, tak to
453. беру, jako tak jak to přijde, no.
454. A: a v souvislosti s menstruací? Tady tyhle změny, toho prostředí, ať už ta střední škola, nebo
455. ty kamarádi z toho kostela?
456. R: já sem jako neměla žádný, zase, byli to příjemní lidi, ale že by to byli nějaký, že bych si tam
457. našla úplně tu nej kamarádku, tak to ne, já sem měla v té době kamarádku nejlepší stále
458. v jiném městě, takžéé, jakoo, s tou sem se o tom bavila mnohem víc, když. Ale tu sem viděla
459. párkrát za rok, vždycky, ale po tom přestěhování vlastně ne, já sem byla ráda, já sem to asi s
460. nikým.. na střední? Ne, já sem to asi s nikým už nerozebírala s nikým, nebo si to nepamatuju.
461. Možná sme si dycky tak jako řekly "jo, mám první den menstruace, mám bolesti", a tím to
462. hasne, než že bych to nějak.. Asi néé, potom s bývalým přítelem, ten byl teda mimo církev,
463. tak.. tomu se asi řekla, že mám bolesti, nebo že mám prostě menstruaci.. teďka nevím, jestli
464. sme se vo tom nějak dál bavili? .. asi néé.
465. A: hele a když se zamyslíš, vzpomeneš si, co si kdy a od koho slyšela o menstruaci? Jako v
466. rámci, eee, ne prostě obecně a jak to na tebe působilo? Jako obecně.
467. R: jako kdykoliv?
468. A: takový ty věty mám na mysli, co ti utkvěly? A teď ti vyskočí?
469. R: tak jakó, třeba mě příjemně překvapilo, před tím, než sem začala brát hormonální
470. antikoncepci, že sem se teda dočetla, žee, ti to jako vymizí. Takže to sem byla strašně ráda /smích/

471. že to byla taková úleva, hmmm... co eště? Hm?... jo, taky mě překvapilo, to sem četla ňákou
472. konverzaci, pod ňákým příspěvkem, někde na internetu, že tam prostě rozebíraly ty holky to,
473. že prostě budou oslavovat první svoji menstruaci /smích/ mě by to nikdy nenapadlo, jo? Zrovna
474. tohle, jo? Že to je jako prostě ten krok do tý dospělosti, že to je ten symbol tý ženskosti, žejo. a
475. tak, tak to sem na to nepomyslela, nějak, v tu dobu, co sem to měla poprvý áá...
476. A: hele a když se eště vrátím k tomu evangelickému prostředí, napadaj tě, jaký vodítka dává
477. pro prožívání menstruace?
478. R: pro prožití? Církevní?
479. A: no, naše
480. R: vodítka /povzdech/ ... to sem teda nezažila, úplně /smích/ tys to zažila? /smích/
481. A: nevim, nezažila, proto se ptám /smích/
482. R: to bych chtěla VĚDĚT /smích/ totiž /smích/..., VODÍTKA? Já bych tohle spíš očekávala, jako když už se
483. rozebírá jako sexuální život a tohle a menstruace, tak že bych ňáký takový jako vodítka a
484. prožití menstruace a ňáký rady, nebo, jak žít, bych očekávala spíš od ňáký jako.. katolický
485. církve, anebo od ňáký tý evangelický, ale takový tý pruderní, ne pruderní, ale jak si vytvářej
486. zákazy..? Eee, takový, teď mi vypadlo to slovo. Maj hodně zásady, ale nejsou zásadový..? Jo!
487. Puritánští! Přesně od takovejch bych to čekala, tady v církvi bych to asi, jako já sem, že jo,
488. zažila sem někde, že ňákej katolickej kněží říkal, že "ne sex před manželstvím" a tohle sem
489. nikdy nezažila jako prostě v církvi u nás, žejo. Jako asi ti jednotlivý faráři můžou, ale ňák si to
490. nedokážu představit. Takže tohle se mi zdá jako že jinak je dost, že tohle se asi nijak ani
491. obecně neřeší v církvi? Myslim, nebo sem se s tím nesetkala, jo?
492. A: takže když se tě zeptám, pamatuješ si, jak se o menstruaci bavili lidé z evangelického
493. prostředí, včetně autorit?
494. R: tak autority, nee, to nee. to sem nezažila, že by faráři, to nee.

495. A: a ti další lidi? Kamarády sme už probrali, já teď myslím další lidi z evangelického prostředí,
496. který si někde potkala, vedoucí kurzů a tak, jakýkoliv.
497. R: mm, nevím, jestli se o tom bavili, tak v normálním, jako, v normálních mezích, jako se o tom
498. bavím jakákoliv jiná kamarádka s kamarádkou, ne, že by do toho zasazovali nějaký, že by to
499. nějak spojovali s vírou, to ne. Některý mi teda přišli trošku švihlý, se mi zdá..
500. A: jako jak to myslíš?
501. R: nebo já nevím.. to co sem někdy viděla třeba na sjezdu, že byly takový nehygienický, jako,
502. jo? Že někde něco zapoměly, třeba vložku, nebo táák..
503. A: jo takhle. A spojuješ to nějak s tím prostředím?
504. R: no, to NE! To už je individuální, to s tím fakt nespojuju.. jo, bylo by to asi zajímavý, zavést
505. na TOTO téma rozhovor. Jak se to spojuje s vírou...
506. A: no a máš dojem, že se evangelická církev nějak, ať už písemně nebo mluveným slovem
507. vyjadřuje k menstruaci?
508. R: ... hm, tak to ne-e. to přímo ne. Teďka sem si vzpomněla akorát na jednu holku, která je
509. feministka, že? Teďka nevím, jestli ta to možná může rozebírat, ale nevím, jestli ona přímo
510. rozebírala menstruaci, ale, to je asi tak jediná asociace, co bych měla, jako jo? Vona je hodně
511. vyhraněná, jako, ale to je tak všechno. Jinak běžně nee.
512. A: a myslíš, že by se měla vyjadřovat evangelická církev k menstruaci?
513. R: no, já si myslím, že asi ne. Protože to je záležitost každé ženy, stejně jako kdyby chlap, měl
514. něco podobného, jo? Nebo že von má třeba problémy s prostatou, tak se k tomu jako taky
515. nikdo nevyjadřuje, takže, jako tohle je zase záležitost ženy je to dost individuální a je na tý
516. ženě, jestli to bude rozebírat se sjezda kamarádkama, nebo ne, žejo. a je to běžnáá jako
517. záležitost v životě, je to cyklus, kterej žena zažije a patří to k životu. A mě docela štve, v Bibli,
518. že prostě žena je považována za NEČISTOU, když menstruuje, tak je prostě nečistá, jo? Ale

519. tak jako, to mě trošku štve, ta ženská za to nemůže, protože to je NORMÁLNÍ PRŮBĚH toho
520. života, toho životního cyklu, takže tohle mě tam vadí.
521. A: a vybavuješ si ještě nějaký jiný vyjádření Bible k menstruaci?
522. R: eee, to nevím, nečistota, teď nevím, jestli tam přímo je, někde, eee, jako psaný, že to je
523. metafora že to je symbol plodnosti, to fakt nevím. Nebo prostě, že žena je schopná prostě mít
524. děti, to fakt nevím. Ale nejvíc si pamatuju, že je tam zmíněná ta nečistota. To mě trošku vadí!
525. Ale chápu, jakože v té době to tak bylo branný, že to tak prostě bylo, ale, no. Jako já to beru,
526. že je to součást života, kterej si ta žena jako odžije a nijak se tomu nevyhne, pokud nemá žádný
527. nemoci, žejo. tak jako je to sice takový nepříjemný. KAŽDEJ MĚSÍC ČEKAT NA TU BOLEST a
528. já to mám spíš spojený hlavně s tou bolestí, jako kdybych neměla bolesti, tak to beru asi trošku
529. jinak.
530. A: jako jak? Jako pozitivněji?
531. R: asi možná trošku pozitivní? Že je to teďka spíš starost, se mi zdá, až budu mít třeba děti,
532. nebo budu čekat dítě, tak to budu brát asi trošku z jinýho pohledu, ale zatím mě to nečeká,
533. takže jako. Ale tak beru to tak, jak to je a snažím se s tím vyjít normálně, beru to jako součást
534. mého života, no..
535. A: a pamatuješ si, jak se říkalo menstruaci u vás doma?
536. R: no? Jo, my sme tomu říkaly měsíčky, máma tomu říkala měsíčky
537. A: a ty?
538. R: já sem to po ní nejdřív taky jakoo začala nazývat měsíčky, ale mě se to tak nelíbí to slovo,
539. to je hrozný. Pak tomu někdy říkám menstruace a teď se mi, a ségra tomu taky říkala měsíčky,
540. kamarádky tomu taky říkaly měsíčky. My sme všichni tomu říkaly měsíčky, TO JE HROZNÝ /smích/
541. A: to je zajímavý
542. R: to asi ta Morava /smích/ A teďka tomu strašně ráda, jako někdy, někdy tomu říkám menstruace,
543. ale strašně se mi líbí PERIODA, to je takový zastaralý, už se to nepoužívá, ale mě se to líbí.

544. Protože v angličtině se to myslím, taky říká [period], takže perioda. To je takový nadnesený,
545. hezký, zní to dobře. To se mi líbí. Protože menstruace zní zase DLOUZE, než to řekneš, a
546. menses tomu říkat nechci, protože to takový zase moc hanlivý, se mi zdá. Když už, tak
547. perioda. Ale menses, ty hanlivý slova se mi moc nelíbí, no.
548. A: a můžu se tě ještě na závěr zeptat, proč si s tím rozhovorem souhlasila?
549. R: tak mě to přišlo zajímavý, to téma. A prostě sem chtěla zkusit něco nového a pomoc ti, ne
550. jako je to zajímavý. /smích/ a ráda si to přečtu, protože bych se chtěla dozvědět, jestli někdo s tím
551. má, jestli si to někdo fakt spojuje s tou fakt naši evangelickou církví, ňák jako. Protože já si
552. myslím, že my sice sme hodně příbuzní s těma rodinama, ale sme s mnoha rodinama příbuzní
553. tak jako vzdáleně, jako že bratranců a sestřenic mám tak asi 8 a pak ještě další přes koleno,
554. ale tak jako, myslím si, že sme malá rodina. Takže si myslím, že sem nebyla vychovávaná v
555. tom jako echt evangelickým prostředí, kde by to kolovalo, jako, sice sme měli plno návštěv, ale
556. to no. Že sme se spíš navštěvovali v rámci tý rodiny, joo, jezdili sme na návštěvy, ke
557. kamarádům našich, ale myslím, že sme takový trošku uzavřenější. Oproti třeba Junům, jo? Že
558. sme nedělali třeba velikánský srazy, jako třeba někdo, jo, sice sme měli, třeba jednou za rok,
559. že sme se sjeli celá rodina, protože se slavilo nějaký výročí, nebo narozeniny dědy, ale když to
560. srovnám oproti těm Junům, nebo někomu jinému, tak ten základ je takovej menší, se mi zdá, z
561. mýho pohledu. Jako byli sme v kontaktu s mnoha lidma, to zase jo, co se týče kamarádů
562. rodinnejch, ale že bychom, no, no..
563. A: a ještě mě zajímá, jak hodnotíš svoji první menstruaci? Takhle zpětně
564. R: jak jí hodnotím?
565. A: no, na škále pozitivní negativní /smích/
566. R: ... tak jako mírně negativně /smích/ no, vložky to bylo děsný /smích/

567. A: /smích/ hele a kdybych se ještě potřebovala na něco doptat, můžu se ozvat?
568. R: joo, to můžeš, určitě /smích/
569. A: já už sem u konce, se svýma otázkama, ale je možný, že sem na něco zapomněla, že sem
570. se na něco nezeptala, nebo mi ještě chceš něco sdělit? Je něco takovýho?
571. R: hmm, hele já nevím..., no? Přemejšlim, jestli mě něco napadne... asi nic, já sem jako chtěla
572. ještě mluvit o těhotenství, ale to už je mimo, to už k tomu úplně nepatří. mě se to osobně
573. netýká /smích/ Možná bych mohla zmínit, že jako taky sem měla obavy, když mě třeba vynechala
574. menstruace, tak že sem měla obavy z toho, že sem těhotná, ale vlastně se nikdy nic takovýho
575. nestalo, vlastně... no, no?
576. A: tak jo, tak teď si můžeš za odměnu vybrat přezdívku, pod kterou tě zahalím /smích/ a už pod ní
577. budeš vystupovat...
578. /Niello se zamýšlí/
579. A: můžeš mi jí sem napsat?... tak tím pádem moc děkuju za rozhovor a můžu to vypnout?
580. Nechceš ještě něco dodat?
581. R: jo /smích/ máš moje svolení /smích/ jako joo, je to zajímavý jako rozebírat s kolegyněma, jako kdo má
582. menstruaci teďka, že jestli je to bolestivý, nebo ne. No /smích/ jinak už nic.